

Izlazak ili Druga knjiga Mojsijeva

Izrailjci potlačeni u Egiptu

¹ Ovo su imena sinova Izrailjevih koji su otišli sa Jakovom u Egipat, svaki sa svojom porodicom:

² Ruvim, Simeun, Levije i Juda,

³ Isahar, Zavulon, Venijamin,

⁴ Dan, Neftalim, Gad i Asir.

⁵ Jakovljevih potomaka bilo je ukupno sedamdeset. Josif je već bio u Egiptu.

⁶ Potom Josif umre, a umru i njegova braća i sav onaj naraštaj.

⁷ Sinovi Izrailjevi su bili rodni, pa su se razmnožili. Postali su brojni i veoma silni, tako da su napunili zemlju.

⁸ Tada je nad Egiptom zavladao novi car koji nije poznavao Josifa.

⁹ On je rekao svome narodu: „Evo, izrailjski narod je postao brojniji i moćniji od nas.

¹⁰ Hajde da postupimo mudro s njima, da ne bi postali još brojniji. Inače, ako izbije rat, oni će se udružiti s našim neprijateljima i zaratiti protiv nas, te napustiti zemlju.“

¹¹ Stoga postave nad njima nadglednike da ih tlače prinudnim radom. Oni su faraonu izgradili gradove-skladišta, Pitom i Ramesu.

¹² Ali, što su ih više tlačili, Izrailjci su bivali još brojniji i napredniji, tako da su se Egipćani užasnuli od njih.

¹³ Zato su ih Egipćani terali na ropski rad.

¹⁴ Zagorčavali su im život teškim radovima: pravljenjem maltera i opeke i raznim poljskim radovima. Sve ropske poslove su im nemilosrdno nametali.

¹⁵ Egipatski car je rekao i jevrejskim babicama, od kojih je jednoj bilo ime Šifra, a drugoj Fua:

¹⁶ „Kad pomažete Jevrejkama pri porođaju, obratite pažnju na pol deteta: ako je muško, ubijte ga, a ako je žensko, neka živi.“

¹⁷ Ali babice su se bojale Boga i nisu učinile kako im je egipatski car naredio, nego su ostavljale u životu mušku decu.

¹⁸ Zato je egipatski car pozvao babice i upitao ih: „Zašto ste to činile? Zašto ste ostavljale u životu mušku decu?“

¹⁹ Babice odgovore faraonu: „Jevrejke nisu kao egipatske žene. One su jače, pa rode pre nego što babica dođe k njima.“

²⁰ Bog je bio dobar prema babicama, a narod izrailjski se još više umnožio i postao veoma silan.

²¹ A pošto su se babice bojale Boga, on im je osnovao porodice.

²² Tada je faraon naredio celom narodu: „Svako muško dete koje se rodi Jevrejima neka se baci u Nil, a ženska deca neka se ostave u životu.“

2

Mojsijevo rođenje

¹ *U to vreme* neki čovek iz Levijevog plemena ode i oženi jednu devojkicu iz istog plemena.

² Žena začne i rodi sina. Videvši da je lep, krila ga je tri meseca.

³ Kad više nije mogla da ga krije, uzela je košaru od papirusove trske, oblepila je smolom i katra-nom, stavila dečaka u nju i položila je u trsku kraj Nila.

⁴ Njegova sestra je stala podalje, da vidi šta će se desiti s njim.

⁵ No, u Nil siđe faraonova ćerka da se okupa, dok su njene pratilje šetale uz obalu Nila. Uto spazi košaru u trsci, pa pošalje sluškinju da je donese.

⁶ Otvorivši je, ugleda dete! Dečak je plakao. Sažalivši se nad njim, reče: „Ovo je jedno od jevrejske dece.“

⁷ Onda njegova sestra upita faraonovu ćerku: „Hoćeš li da odem i potražim ti dojilju među Jevrej-kama da ti doji dete?“

⁸ „Idi“ – reče joj faraonova ćerka. Devojka ode i pozove detetovu majku.

⁹ Faraonova ćerka joj reče: „Uzmi ovo dete i odgoji mi ga, a ja ću ti plaćati.“ Tako je žena uzela dete i odgojila ga.

¹⁰ Kad je dečak porastao, odvela ga je faraonovoj ćerki, koja ga je posinila. Dala mu je ime „Mojsije“*, rekavši: „Zato što sam ga izvadila iz vode.“

Mojsije beži u Madijan

¹¹ Jednog dana, kad je Mojsije odrastao, ode on među svoje sunarodnike i vide njihov mukotrpn

* **2:10** Ime *Mojsije* zvuči poput jevrejskog glagola *izvučen, izvađen*.

rad. Tada je video da jedan Egipćanin tuče jednog Jevrejina – jednog od njegovih sunarodnika.

¹² Mojsije se obazre oko sebe, i kad je video da nema nikoga, smrtno udari Egipćanina i sakrije ga u pesak.

¹³ Kada je došao sledećeg dana, video je dva Jevrejina kako se tuku. „Zašto tučeš svoga druga?“ – reče on krivcu.

¹⁴ Ovaj odgovori: „Ko je tebe postavio za glavara i sudiju nad nama? Hoćeš li i mene da ubiješ kao što si ubio onog Egipćanina?“ Mojsije se uplaši, pa reče: „Nema sumnje, već se zna o ovome!“

¹⁵ Kad je faraon ovo čuo, hteo je da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobegne od faraona i skloni se u madijansku zemlju. Tamo je seo kod jednog bunara.

¹⁶ A madijanski sveštenik je imao sedam ćerki. Dođu one da zahvate vodu i napune pojila, da napoje stado ovaca svoga oca.

¹⁷ Međutim, dođu neki pastiri, pa ih oteraju. Tada Mojsije ustane i odbrani ih, te napoji njihovo stado.

¹⁸ Vrate se one svome ocu Raguilu, a on ih upita: „Zašto ste se danas tako brzo vratile?“

¹⁹ One odgovore: „Neki Egipćanin nas je odbranio od pastira. Čak nam je zahvatio vode i napojio stado.“

²⁰ „Pa, gde je on? – upita on svoje ćerke. Zašto ste ostavile tog čoveka? Pozovite ga na obed.“

²¹ Mojsije je pristao da ostane kod tog čoveka, a ovaj je dao Mojsiju svoju ćerku Seforu za ženu.

²² Ona začne i rodi sina. Mojsije mu je dao ime „Girsam“†, rekavši: „Ja sam došljak u tuđoj zemlji.“

Bog se seća svog saveza

²³ Posle mnogo vremena umre egipatski car. Izrailjci su stenjali pod ropstvom. Ipak, iz ropstva se njihov vapaj uzdigao do Boga.

²⁴ Gospod je čuo njihove uzdisaje, i setio se svoga saveza sa Avrahamom, Isakom i Jakovom.

²⁵ Bog je pogledao na Izrailjce i prepoznao ih.

3

Bog se otkriva Mojsiju u gorućem grmu

¹ Jednom je Mojsije čuvao ovce Jotora, svoga tasta, madijanskog sveštenika. Goneći stado po pustari, dođe do Božije gore, do Horiva.

² Tu mu se ukaže Anđeo Gospodnji u plamtećem ognju iz jednog grma. Pogleda on, kad ono, grm gori, ali ne sagoreva.

³ Mojsije reče u sebi: „Hajde da priđem i osmotrim ovu čudnu pojavu, zašto grm ne sagoreva.“

⁴ Kad je Gospod video da prilazi da osmotri, Bog ga zovne iz grma: „Mojsije, Mojsije!“

„Evo me“ – odazva se Mojsije.

⁵ Bog mu reče: „Ne prilazi ovamo! Izuj obuću sa svojih nogu, jer je mesto na kome stojiš sveto tlo.“

⁶ On nastavi: „Ja sam Bog tvoga oca; Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.“ Mojsije na to zakloni svoje lice, jer se bojao da gleda u Boga.

⁷ Gospod mu *opet* reče: „Uistinu sam video nevolje moga naroda u Egiptu i čuo njegov vapaj

† 2:22 Ime *Girsam* znači *Došljak sam tamo*.

zbog njegovih tlačitelja. Poznate su mi njegove muke.

⁸ Zato sam sišao da ga izbavim iz ruku egipatskih, te da ih odvedem iz egipatske zemlje u dobru i prostranu zemlju, u zemlju kojom teku med i mleko, u zemlju Hananaca, Hetita, Amorejaca, Ferežana, Evejaca i Jevusejaca.

⁹ I evo, sad je vapaj Izrailjaca došao k meni, a i lično sam video kako ih Egipćani tlače.

¹⁰ A sad hajde da te pošaljem k faraonu da izvedeš moj narod, Izrailjce, iz Egipta.“

¹¹ Mojsije reče Bogu: „Ko sam ja da idem pred faraona i da izvedem Izrailjce iz Egipta?“

¹² *Bog* mu reče: „Ja ću biti s tobom, a ovo će biti znak da te ja šaljem: kad izvedeš narod iz Egipta, služićete Bogu na ovoj gori.“

¹³ Mojsije upita Boga: „Ako odem k Izrailjcima i kažem im: 'Bog vaših otaca me je poslao k vama', šta da im kažem ako me upitaju: 'Kako mu je ime?'“

¹⁴ „Ja sam onaj koji jesam“ – odgovori Bog Mojsiju i nastavi: „Ovako kaži Izrailjcima: 'Ja Jesam' me je poslao k vama.“

¹⁵ Bog još reče Mojsiju: „Ovako reci Izrailjcima: 'Gospod^{*}, Bog vaših otaca, Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi, me je poslao k vama. To je moje ime doveka;
po njemu neka me pamte

^{*} **3:15** U izvornom tekstu *Jahve*. Međutim, nakon rušenja jerusalimskog hrama u 587. pre Hrista, Jevreji su sve manje koristili ovo Božije ime, da bi zaštitili njegovu svetost, to jest, da bi sprečili lakomisleno i neodgovorno izgovaranje Božijeg imena. Umesto tog imena koristili su reč *Adonaj* (Gospod). Pošto mnogi prevodi koriste ime *Gospod*, i mi ćemo se držati ovog pravila.

od kolena do kolena.'

¹⁶ Idi i okupi izrailjske starešine, pa im reci: 'Gospod, Bog vaših otaca, Bog Avrahamov, Isakov i Jakovljevi mi se ukazao i rekao mi: „Posetio sam vas i video šta vam se čini u Egiptu.

¹⁷ Zato izjavljujem: ja ću vas izvesti iz egipatske bede u zemlju Hananaca, Hetita, Amorejaca, Ferežana, Evejaca i Jevusejaca, u zemlju kojom teku med i mleko.“

¹⁸ Oni će te poslušati, a ti ćeš otići sa izrailjskim starešinama k egipatskom caru, pa ćete mu reći: 'Gospod, Bog Jevreja, nas je sreo. Dozvoli nam sad da odemo tri dana hoda u pustinju, da prinesemo žrtvu Gospodu, Bogu svojemu.'

¹⁹ Ipak, ja znam da vam egipatski car neće dati da odete ako ga ne natera moćna ruka.

²⁰ Zato ću ispružiti svoju ruku i udariti Egipat svakojakim čudesima koja ću učiniti u njemu. Posle toga će vas pustiti.

²¹ Još ću učiniti da se Egipćani odobrovolje prema ovom narodu, pa kad pođete, nećete otići praznih ruku.

²² Svaka žena će zatražiti od svoje susetke ili od stanarke u svojoj kući predmete od srebra i zlata, i odeću. Sve to stavite na svoje sinove i ćerke. Tako ćete opliniti Egipat.“

4

Bog čudesima ubeđuje Mojsija

¹ Ali Mojsije odgovori: „A šta ako mi ne poveruju i ne poslušaju me? Šta ako kažu: 'Gospod ti se nije ukazao'?“

² Gospod ga upita: „Šta je to u tvojoj ruci?“

„Štap“ – odgovori ovaj.

³ *Bog* mu reče: „Baci ga na zemlju!“ *Mojsije* baci štap na zemlju i ovaj se pretvori u zmiju. *Mojsije* ustukne od nje.

⁴ *Gospod* reče *Mojsiju*: „Pruži ruku i uhvati je za rep!“ *Mojsije* pruži ruku i uhvati je za rep, a ona se opet pretvori u štap u njegovoj ruci.

⁵ „Eto, tako će poverovati da ti se ukazao *Gospod*, *Bog* njihovih otaca, *Bog* Avrahamov, *Bog* Isakov i *Bog* Jakovljev.“

⁶ *Gospod* mu ponovo reče: „Uvuci svoju ruku u nedra!“ On uvuče svoju ruku u nedra. On izvuče ruku, a ono, ruka mu sva u gubi, *bela* kao sneg.

⁷ *Bog* mu zatim reče: „Vrati svoju ruku u nedra!“ *Mojsije* vrati ruku u nedra. Kad je izvukao, opet je bila kao *i ostalo* telo.

⁸ *Bog* reče: „Ako ti ne poveruju i ne poslušaju svedočanstvo prvog znaka, poverovaće svedočanstvu drugog znaka.“

⁹ A ako ne poveruju ni ovim dvoma znacima i ne poslušaju te, ti uzmi vode iz Nila i prolij na tlo, pa će se voda koju si uzeo iz Nila na tlu pretvoriti u krv.“

¹⁰ Ali *Mojsije* reče *Gospodu*: „Oprosti, *Gospode*, ali ja nisam rečit čovek. Nisam bio ni ranije, a nisam ni sad dok govoriš svome sluzi. Sporo govorim, a jezik mi se zapetlja.“

¹¹ *Gospod* mu odgovori: „Ko je dao usta čoveku? Ko ga čini nemim ili gluvim? Ko mu daje vid ili ga čini slepim? Zar nisam to ja, *Gospod*?”

¹² Zato idi sad, ja ću biti s tobom kad budeš govorio i poučiti te šta da kažeš.“

¹³ No, Mojsije reče: „Molim te, Gospode, pošalji nekog drugog.“

¹⁴ Gospod se na to razgnevi na Mojsija, pa mu reče: „Nije li Aron, Levit, tvoj brat? Znam da je on veoma rečit. Evo, on ti upravo izlazi u susret. Kad te bude video, od srca će ti se obradovati.

¹⁵ Ti ćeš govoriti s njim i preneti mu ove reči. Ja ću biti s tobom i s njim kad budete govorili, i poučiti vas šta da radite.

¹⁶ On će govoriti narodu umesto tebe; on će ti biti umesto usta, a ti ćeš njemu biti umesto Boga.

¹⁷ Uzmi ovaj štap u svoju ruku. Njime ćeš činiti znakove.“

Mojsije se vraća u Egipat

¹⁸ Mojsije se vrati svome tastu Jotoru, pa mu reče: „Dopusti mi da se vratim svojoj braći koja su u Egiptu, da vidim jesu li još u životu.“

„Pođi u miru“ – reče Jotor Mojsiju.

¹⁹ Zatim Gospod reče Mojsiju u Madijanu: „Idi, vrati se u Egipat, jer su pomrli svi koji su hteli da te ubiju.“

²⁰ Mojsije uzme svoju ženu i svoje sinove, posadi ih na magarca, pa se vrati u egipatsku zemlju. U ruku je uzeo štap Božiji.

²¹ Gospod reče Mojsiju: „Kad se vratiš u Egipat, gledaj da pred faraonom učiniš sva čudesa za koja sam ti dao moć. *Ipak*, ja ću otvrdnuti njegovo srce, tako da neće pustiti narod da ode.

²² A faraonu ćeš reći ovo: 'Govori Gospod: Izrailj je moj sin prvenac.

23 Rekao sam ti: „Pusti mog sina da mi služi. Odbiješ li da ga pustiš, čuvaj se: ja ću ubiti tvog prvenca.““

24 Ali kad su na putu stali da prenoće, Gospod navali *na Mojsija* da ga ubije.

25 Tada Sefora uzme kameni nož i obreže svoga sina, te se kožicom dotakne *Mojsijevih* nogu i reče: „Ti si mi krvav muž.“

26 Tada ga je *Gospod* ostavio. Tom prilikom je rekla: „Krvav muž“, *misleći* na obrezanje.

27 Gospod reče Aronu: „Pođi u pustinju da sretneš Mojsija.“ On pođe. Kad se sastao sa Mojsijem na Božijoj gori, poljubio ga je.

28 Tada je Mojsije ispričao Aronu sve što je Gospod rekao kad ga je poslao, i o svim znacima koje mu je naredio *da učini*.

29 Zatim Mojsije i Aron odu i okupe sve izrailjske starešine.

30 Aron je ispričao sve što je Gospod rekao Mojsiju, a Mojsije je učinio znakove na oči naroda.

31 Narod je tome poverovao. A kad su čuli da je Gospod posetio Izrailjce i da je video njihov jad, pali su na kolena i poklonili se *Gospodu*.

5

Susret s faraonom

1 Nakon toga Mojsije i Aron odu k faraonu i reknu mu: „Govori Gospod, Bog Izrailjev: 'Pusti moj narod da ode i u moju čast proslavi praznik u pustinji.'“

2 Ali faraon odgovori: „Ko je taj Gospod, pa da poslušam šta on kaže, i da pustim Izrailjce da odu?“

Ja tog Gospoda ne znam, a niti ću pustiti Izrailjce da odu.“

³ „Bog Jevreja se sreo sa nama – odgovore oni. Zato nas pusti da odemo tri dana hoda u pustinju i prinesemo žrtvu Gospodu, Bogu svojem, da nas ne udari pomorom ili mačem.“

⁴ Nato egipatski car reče: „Mojsije i Arone, zašto odvrćate narod od njegovog posla? Vratite se svome poslu!“

⁵ Faraon još reče: „Eto, sad kad se narod u zemlji toliko umnožio, vi ih sprečavate u poslu.“

⁶ Tog istog dana faraon naredi upravnicima ropske tlake i njihovim nadzornicima:

⁷ „Ne opskrbljujte više narod slamom za pravljenje opeke kao do sada. Neka idu sami i skupljaju slamu.

⁸ Ipak, zahtevajte od njih istu količinu opeke koju su pravili do sad. Ne smanjujte je. To su lenštine! Zato i viču: 'Idemo da prinesemo žrtvu svome Bogu!'

⁹ Naterajte taj svet da još teže radi; kad budu radili, neće obraćati pažnju na izmišljotine.“

¹⁰ Upravnici ropske tlake i nadzornici dođu i objave narodu: „Ovako kaže faraon: 'Neću vas više opskrbljivati slamom.

¹¹ Idite sami i skupljajte je gde god je nađete. Ipak, posao vam neću olakšati.“

¹² Zato se narod razide po celoj egipatskoj zemlji da skuplja strnjiku umesto slame.

¹³ Upravnici ropske tlake su ih terali govoreći: „Dovršite svoj dnevni posao, kao kad ste dobijali slamu.“

¹⁴ A izrailjske nadzornike, koje su faraonovi upravnici ropske tlake postavili, tukli su i ispitivali: „Zašto ni juče ni danas niste napravili propisanu količinu opeke kao ranije?“

¹⁵ Izrailjski nadzornici dođu i zavape k faraonu: „Zašto ovako postupaš sa svojim slugama?“

¹⁶ Slama se više ne daje tvojim slugama, a ipak se od nas traži: 'Napravite opeku!' Evo, sad i tuku tvoje sluge, a kriv je tvoj narod.“

¹⁷ Ali faraon reče: „Lenštine ste vi, lenštine! Zato i kažete: 'Idemo da prinesemo žrtvu Gospodu.'“

¹⁸ Vraćajte se na posao! Slama vam se neće davati, ali morate napraviti istu količinu opeke.“

¹⁹ Izrailjski nadzornici su videli da im se loše piše zbog naredbe: „Ne smanjujte dnevnu količinu opeke.“

²⁰ Kad su otišli od faraona, nabasali su na Mojsija i Arona, koji su ih čekali.

²¹ Nadzornici im rekoše: „Neka vas Gospod ima na oku i sudi vam, jer ste nas omrazili kod faraona i njegovih dvorana; dali ste im mač u ruke da nas pobiju.“

²² Mojsije se obrati Gospodu i reče: „O, Gospode, zašto si uvalio u nevolju ovaj narod? Zašto si me poslao?“

²³ Od kako sam stupio pred faraona da govorim u tvoje ime, on sve gore postupa s ovim narodom, a ti ništa ne činiš da izbaviš svoj narod.“

6

Bog potvrđuje svoje obećanje da će osloboditi Izrailjce

¹ Tada Gospod reče Mojsiju: „Sada ćeš videti šta ću učiniti faraonu. Moja moćna ruka će ga naterati da pusti Izrailjce; moja moćna ruka će ga naterati da ih istera iz svoje zemlje.“

² Još reče Bog Mojsiju: „Ja sam Gospod.

³ Avrahamu, Isaku i Jakovu sam se objavio pod imenom Bog Svemoćni. Ipak, njima se nisam otkrio pod imenom Gospod*.

⁴ Šta više, sklopio sam svoj savez s njima da ću im dati hanansku zemlju, zemlju gde su živeli kao stranci.

⁵ A još sam čuo i uzdisanje Izrailjaca koje Egipćani drže u ropstvu, pa sam se setio svoga saveza.

⁶ Zato reci Izrailjcima: 'Ja sam Gospod; ja ću vas izbaviti od egipatskog jarma i osloboditi vas od ropstva. Ja ću ispružiti svoju mišicu da ih strogo kaznim, i tako vas otkupim.

⁷ Uzeću vas sebi za narod, i ja ću biti vaš Bog. Tada ćete znati da sam vas ja, Gospod, vaš Bog, oslobodio od egipatskog jarma.

⁸ Ja ću vas odvesti u zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati Avrahamu, Isaku i Jakovu; ja ću vam je dati u posed. Ja sam Gospod.“

⁹ Mojsije je to preneo Izrailjcima, ali oni nisu hteli da ga slušaju, jer im je duh klonuo od teškog ropstva.

¹⁰ Tada Gospod reče Mojsiju:

¹¹ „Idi i reci faraonu, egipatskom caru, da pusti Izrailjce da odu iz njegove zemlje.“

* **6:3** U izvornom tekstu *Jahve*. Vidi više u podložnoj napomeni 2. Moj 3,15.

¹² Ali Mojsije reče Gospodu: „Evo, kad me Izrailjci nisu poslušali, kako će faraon poslušati mene koji sam nevešt u govoru?“

¹³ No, Gospod je ponovio što je već rekao Mojsiju i Aronu: zapovedio im je da idu k Izrailjcima, i da kažu faraonu, egipatskom caru, da pusti Izrailjce iz Egipta.

Ruvimov, Simeunov i Levijev rodoslov

¹⁴ Ovo su glavari rodova.

Sinovi Izrailjevog prvenca Ruvima:

Enoh, Faluj, Esron i Harmija.

To su rodovi Ruvimovi.

¹⁵ Sinovi Simeunovi:

Jemuilo, Jamin, Aod, Jakin, Cohar i Saul, sin jedne Hananke.

To su rodovi Simeunovi.

¹⁶ Ovo su imena Levijevih sinova s njihovim rodoslovom:

Girson, Kat i Merarije.

Levi je živeo stotinu trideset sedam godina.

¹⁷ Girsonovi sinovi su:

Lovenije i Semaj sa svojim porodicama.

¹⁸ Katovi sinovi su:

Amram, Isar, Hevron i Ozilo.

Kat je ukupno živeo stotinu trideset tri godine.

¹⁹ Merarijevi sinovi su:

Molija i Musija.

To su Levijevi rodovi po svojim porodicama.

²⁰ Amram se oženio svojom tetkom Johavedom, koja mu je rodila Arona i Mojsija.

Amram je ukupno živio stotinu trideset sedam godina.

²¹ Isarovi sinovi su:
Korej, Nefeg i Zihrije.

²² Ozilovi sinovi su:
Misailo, Elisafan i Sitrija.

²³ Aron se oženio Jelisavetom, ćerkom Aminadavovom, sestrom Nasonovom, koja mu je rodila Nadava, Avijuda, Eleazara i Itamara.

²⁴ Korejevi sinovi su:
Asir, Elkana i Avijasaf.
To su Korejeve porodice.

²⁵ Aronov sin, Eleazar, se oženio jednom od Futilovih ćerki, koja mu je rodila Finesa.

To su glavari levitskih rodova po svojim porodicama.

²⁶ To je onaj Aron i onaj Mojsije kojima je Gospod rekao: „Izvedite Izrailjce iz Egipta po njihovim četama.“

²⁷ To su isti Mojsije i Aron koji su rekli faraonu, egipatskom caru, da pusti Izrailjce iz Egipta.

Završetak izveštaja o Mojsijevom poslanju

²⁸ Onog dana kad je Gospod govorio Mojsiju u Egiptu,

²⁹ rekao mu je: „Ja sam Gospod. Reci faraonu, egipatskom caru, sve što ti ja kažem.“

³⁰ Ali Mojsije odgovori Gospodu: „Nevešt sam ja u govoru. Kako će me faraon poslušati?“

7

¹ Gospod je odgovorio Mojsiju: „Vidi! Postavio sam te da budeš kao Bog faraonu, a tvoj brat Aron biće tvoj prorok.

² Ti ćeš govoriti sve što sam ti zapovedio, a Aron će reći faraonu da pusti Izrailjce iz svoje zemlje.

³ Ja ću, pak, otvrdnuti faraonovo srce, i izvesti mnogo svojih znakova i čuda u Egiptu.

⁴ Pošto vas faraon neće poslušati, ja ću zamahnuti svojom rukom na Egipat i udariti ga velikim kaznama, pa ću izvesti svoje čete, svoj narod, Izrailjce, iz Egipta.

⁵ Kad pružim svoju ruku na Egipat i izvedem Izrailjce iz njihove sredine, Egipćani će znati da sam ja Gospod.“

⁶ Mojsije i Aron su učinili onako kako im je Gospod zapovedio.

⁷ Mojsiju je bilo osamdeset, a Aronu osamdeset tri godine kad su govorili s faraonom.

Štap se pretvara u zmiju

⁸ Gospod reče Mojsiju i Aronu:

⁹ „Kad faraon zatraži od vas: 'Učinite kakvo čudo', ti onda reci Aronu: 'Uzmi štap i baci ga pred faraona', a štap će se pretvoriti u zmiju.“

¹⁰ Mojsije i Aron stupe pred faraona i učine onako kako im je Gospod zapovedio. Aron baci štap pred faraona i pred njegove dvorane, koji se pretvori u zmiju.

¹¹ Ali faraon pozove mudrace i gatare, te ovi vračari učine isto svojim čaranjem.

¹² Svaki od njih baci svoj štap, i svaki se pretvori u zmiju. Međutim, Aronov štap proguta njihove štapove.

¹³ Ali faraonovo srce je otvrdnulo, te ih nije poslušao, baš kako je Gospod i rekao.

Prva pošast: krv

¹⁴ Gospod reče Mojsiju: „Faraonovo srce je tvrdo, te odbija da pusti narod.

¹⁵ Idi k faraonu ujutro, kad on dolazi k vodi, i čekaj na obali Nila da ga sretneš. U ruku uzmi štap koji se bio pretvorio u zmiju.

¹⁶ Reci mu ovo: 'Gospod, Bog Jevreja, poslao me je k tebi da ti kažem: „Pusti moj narod da mi služi u pustinji.“ Ali ti, evo, sve do sad nisi poslušao.

¹⁷ Govori Gospod: „Po ovome ćeš znati da sam ja Gospod. Evo, štapom koji mi je u ruci udariću po vodi u Nilu, pa će se pretvoriti u krv.

¹⁸ Ribe u Nilu će uginuti, a Nil će se tako usmrdeti, da će se Egipćanima gaditi da piju vodu iz njega.““

¹⁹ Gospod još reče Mojsiju: „Reci Aronu: 'Uzmi svoj štap i pruži svoju ruku nad egipatske vode: nad njihove reke, prokope, jezera, i na sva sabirališta vode, pa će se pretvoriti u krv.' Krvi će biti po celom Egiptu, čak i u drvenim i kamenim posudama.“

²⁰ Mojsije i Aron učine onako kako im je Gospod zapovedio. Aron podigne svoj štap i na oči faraona i njegovih dvorana udari po vodi u Nilu, na šta se sva voda u Nilu pretvori u krv.

²¹ Sva riba u Nilu je uginula, a Nil se tako usmrdeo da Egipćani nisu mogli da piju vodu iz njega. Krvi je bilo po celom Egiptu.

²² Ali i gatar egipatski učine isto svojim čaranjem. No, faraonovo srce je i dalje bilo tvrdo, te ih nije poslušao, baš kako je Gospod rekao.

²³ Faraon se okrenuo i otišao u svoj dvor, ne uzimajući ni ovo k srcu.

²⁴ Sav je Egipat počeo da kopa oko Nila, jer nisu mogli da piju vodu iz Nila.

²⁵ Tako je prošlo sedam dana od kako je Gospod udario Nil.

8

Druga pošast: žabe

¹ Gospod reče Mojsiju: „Idi k faraonu i reci mu: 'Govori Gospod: „Pusti moj narod da mi služi.

² Ali ako odbiješ da ih pustiš, čuvaj se: ja ću svu zemlju kazniti žabama.

³ Nil će vrveti žabama. One će se uvući u tvoj dvor, u tvoju spavaću sobu, u tvoju postelju, u domove tvojih dvorana i tvog naroda, u tvoje pećnice i načve.

⁴ Žabe će skakati po tebi, tvome narodu i po svim tvojim dvoranima.““

⁵ Gospod nastavi da govori Mojsiju: „Reci Aronu: 'Ispruži svoju ruku sa svojim štapom nad reke, prokope i jezera, i učini da žabe izađu i navale na egipatsku zemlju.““

⁶ Aron ispruži svoju ruku nad egipatske vode i žabe izađoše i prekriše egipatsku zemlju.

⁷ Ali i gatar i su to isto učinili svojim čaranjem; i oni su učinili da žabe izađu i navale na egipatsku zemlju.

⁸ Tada faraon pozove Mojsija i Arona i reče im: „Molite se Gospodu da odstrani žabe od mene i moga naroda, pa ću pustiti narod da prinese žrtvu Gospodu.“

⁹ Mojsije odgovori faraonu: „Ti imaš čast da mi kažeš kad hoćeš da se molim za tebe, za tvoje dvorane i za tvoj narod, da se žabe povuku od tebe, i tvojih kuća, i da ostanu u Nilu.“

¹⁰ „Sutra“ – odgovori faraon.

Mojsije reče: „Neka bude kako si rekao, da znaš da niko nije kao Gospod, naš Bog.

¹¹ Žabe će se povući od tebe, tvojih domova, od tvojih dvorana i od tvoga naroda; ostaće samo u Nilu.“

¹² Kad su Mojsije i Aron otišli od faraona, Mojsije zavapi k Gospodu zbog žaba, koje je doveo na faraona.

¹³ Gospod je učinio kako je Mojsije rekao: žabe su uginule po kućama, dvorištima i poljima.

¹⁴ Na gomile su ih skupljali, pa se zemlja usmrdela od njih.

¹⁵ No, kada je faraon video da je nastalo olakšanje, otvrdnuo je srce, te ih nije poslušao, baš kako je Gospod rekao.

Treća pošast: komarci

¹⁶ Gospod reče Mojsiju: „Reci Aronu: 'Zamahni svojim štapom i udari po prašini na tlu, i ona će se pretvoriti u komarce po celom Egiptu.'“

¹⁷ Tako su i učinili. Aron ispruži svoju ruku i udari njime po prašini na tlu. Komarci se stušte na ljude i na stoku. Sva prašina na tlu se pretvorila u komarce po celom Egiptu.

¹⁸ Gatari su takođe pokušali da stvore komarce svojim čaranjem, ali nisu mogli.

Tako su se komarci stuštili na ljude i na stoku.

¹⁹ Tada gatari rekoše faraonu: „To je prst Božiji!“ Ali faraonovo srce je i dalje bilo tvrdo, i nije ih poslušao, baš kako je Gospod rekao.

Četvrta pošast: obadi

²⁰ Gospod reče Mojsiju: „Ustani u rano jutro i stupi pred faraona kad dolazi k vodi, pa mu reci: 'Ovo govori Gospod: pusti moj narod da mi služi.

²¹ Jer ako ne pustiš moj narod, čuvaj se: pustiću obade na tebe, na tvoje dvorane, na tvoj narod, i na tvoje kuće. Egipatske kuće će se napuniti obadima. Čak će i tlo na kome stoje vrveti od njih.

²² Ipak, u taj dan ću izuzeti gosenski kraj, gde moj narod živi; tamo neće biti obada. Tako ćeš znati da sam ja, Gospod, u ovoj zemlji.

²³ Tako ću napraviti razliku između tvog i mog naroda. Ovaj znak će se pokazati sutra.”

²⁴ Gospod tako i učini. Rojevi obada navale u faraonov dvor i u kuće njegovih dvorana. Sva je egipatska zemlja nastradala od obada.

²⁵ Faraon pozva Mojsija i Arona i reče im: „Idite i prinesite žrtvu svome Bogu, ali tu, u zemlji.”

²⁶ Mojsije mu odgovori: „Bilo bi neprimereno učiniti tako nešto. Žrtve koje prinosimo Gospodu, našem Bogu, Egipćanima su odvratne. Ako, dakle,

na njihove oči prinesemo žrtve koje su Egipćanima odvratne, neće li nas kamenovati?

²⁷ Zato moramo da odemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtve Gospodu, našem Bogu, kako nam je zapovedio.“

²⁸ „Pustiću vas da odete u pustinju i prinese žrtve Gospodu, svome Bogu – reče faraon – pod uslovom da ne idete predaleko. Pomolite se i za mene.“

²⁹ Mojsije reče: „Evo, čim odem od tebe, ja ću se pomoliti Gospodu, i sutra će se obadi udaljiti od faraona, od njegovih dvorana, i od njegovog naroda. Samo da nas faraon opet ne prevari, te ne pusti narod da prinese žrtve Gospodu.“

³⁰ Kad je Mojsije otišao od faraona, pomolio se Gospodu.

³¹ Gospod je učinio što je Mojsije tražio; obadi su se udaljili od faraona, od njegovih dvorana i od njegovog naroda. Ni jedan jedini nije ostao.

³² Ali faraon je i ovaj put otvrdnuo srce, pa nije pustio narod.

9

Peta pošast: pomor stoke

¹ Tada Gospod reče Mojsiju: „Idi k faraonu i reci mu: 'Ovako kaže Gospod, Bog Jevreja: pusti moj narod da mi služi.

² Jer ako odbiješ da ih pustiš, te ih i dalje budeš zadržavao,

³ čuvaj se: ruka će Gospodnja udariti velikim pomorom tvoju stoku u poljima: tvoje konje, magarce, kamile, krupnu i sitnu stoku.

⁴ Ali Gospod će napraviti razliku između stoke Izrailjaca i stoke Egipćana, tako da ništa što pripada Izrailjcima neće uginuti.“

⁵ Gospod je odredio i vreme za to, rekavši: „Sutra će Gospod učiniti ovo u zemlji.“

⁶ Gospod je to i učinio sutradan: sva egipatska stoka je uginula, dok od izrailjske stoke nijedno grlo nije uginulo.

⁷ Faraon pošalje *ljude* da se raspitaju, i zaista, ni jedno grlo koje pripada Izrailjcima nije uginulo. Ipak, faraonovo srce je ostalo tvrdo, pa nije pustio narod da ide.

Šesta pošast: čirevi

⁸ Tada Gospod reče Mojsiju i Aronu: „Uzmite iz peći nekoliko punih šaka pepela, pa neka ga Mojsije, na faraonove oči, baci prema nebu.

⁹ Od toga će nastati sitna prašina koja će se razleteti po celoj egipatskoj zemlji, i od koje će po ljudima i životinjama izbijati veliki čirevi puni gnoja širom Egipta.“

¹⁰ Oni uzmu pepela iz peći i stanu pred faraona. Onda Mojsije baci pepeo prema nebu, i čirevi puni gnoja izbiju po ljudima i životinjama.

¹¹ Gatarari nisu mogli da se pojave pred Mojsijem zbog čireva, jer su i po gatarima izbili čirevi, kao i po ostalim Egipćanima.

¹² No, Gospod je otvrdnuo faraonovo srce, pa ih nije poslušao, baš kako je Gospod rekao Mojsiju.

Sedma pošast: grad

¹³ Tada Gospod reče Mojsiju: „Porani ujutro i stani pred faraona, pa mu reci: 'Ovako kaže Gospod, Bog Jevreja: pusti moj narod da mi služi.

¹⁴ Naime, ovaj put ću poslati sve svoje pošasti na tebe, na tvoje dvorane i na tvoj narod, tako da znaš da na celoj zemlji nema nikoga kao što sam ja.

¹⁵ Jer, da sam već ispružio svoju ruku i udario pomorom tebe i tvoj narod, nestalo bi te s lica zemlje.

¹⁶ Baš zato sam te i postavio da na tebi pokažem svoju silu, i da se moje ime razglasi po celom svetu.

¹⁷ Ti, dakle, još uvek ugnjetavaš moj narod i ne puštaš ga da ide.

¹⁸ Evo, sutra ću pustiti tako strašan grad kakvog nije bilo u Egiptu od kako je postao, pa sve do sad.

¹⁹ Zato pošalji *ljude* da uteraju unutra tvoju stoku i sve što je tvoje na polju. Svaki čovek ili životinja koji se nađu na polju, a ne sklone se pod krov, pogинуće kad grad počne da pljušti po njima.”

²⁰ Oni faraonovi dvorani, koji su se pobožali Gospodnje reči, uteraju svoje sluge i stoku pod krov.

²¹ A oni koji nisu marili za Gospodnju reč, ostavili su svoje sluge i stoku u polju.

²² Tada Gospod reče Mojsiju: „Pruži svoju ruku prema nebu, pa neka zapljušti grad po celom Egiptu, po ljudima, životinjama i po svem bilju u Egiptu.“

²³ Mojsije pruži svoj štap prema nebu. Gospod pošalje gromove i grad, a munje se obore na zemlju. Gospod je zasuo gradom zemlju Egipćana.

²⁴ Grad je pljuštao, a kroz njega su parale munje. Tako teškog grada nikada nije bilo u Egiptu otkako je naroda u njemu.

²⁵ Grad je pobio u celom Egiptu sve što se našlo napolju, ljude i životinje; uništio je i sve bilje na

poljima i polomio sve poljsko drveće.

²⁶ Samo u gosenskom kraju, gde su živeli Izrailjci, nije bilo grada.

²⁷ Tada je faraon pozvao Mojsija i Arona i rekao im: „Ovaj put sam sagrašio. Gospod je u pravu, a ja i moj narod smo krivi.

²⁸ Pomolite se Gospodu da prestanu ovi gromovi i grad, a ja ću vas pustiti da idete. Ne morate se duže zadržavati.“

²⁹ Mojsije mu odgovori: „Čim izađem iz grada, podići ću svoje ruke k Gospodu i gromovi će prestati, a ni grada više neće biti, tako da znaš da zemlja pripada Gospodu.

³⁰ Ipak, ja znam da se ni ti ni tvoji dvorani još uvek ne bojite Gospoda Boga.“

³¹ Tako su propali lan i ječam, jer je ječam bio u klasu, a lan je tek propupearo.

³² Pšenica i raž nisu stradali, jer su pozna žita.

³³ Mojsije je otišao od faraona, *izašao iz* grada, te podigao ruke k Gospodu. Gromovi i grad su prestali, a ni kiša više nije padala na zemlju.

³⁴ Kad je faraon video da su prestali gromovi, grad i kiša, ponovo je zgrešio; otvrdnuli su srce i on i njegovi dvorani.

³⁵ Pošto je faraonovo srce otvrdnulo, on nije pustio Izrailjce da idu, baš kako je Gospod rekao preko Mojsija.

10

Osmu pošast: skakavci

¹ Tada Gospod reče Mojsiju: „Idi k faraonu, jer sam otvrdnuo srce njemu i njegovim dvoranima, da bih učinio znakove među njima,

² te da bi ti pripovedao svojim sinovima i unucima kako sam strogo postupio s Egipćanima, i kakve sam znakove izveo među njima, da biste znali da sam ja Gospod.“

³ Mojsije i Aron dođu k faraonu i kažu mu: „Ovako kaže Gospod, Bog Jevreja: 'Dokle ćeš odbijati da mi se pokoriš? Pusti moj narod da mi služi.

⁴ Odbiješ li da ih pustiš, čuvaj se, jer ću sutra dovesti skakavce na tvoju zemlju.

⁵ Oni će prekriti površinu, tako da se zemlja neće videti, pa će pojesti sve što je ostalo posle grada. Poješće ti čak i drveće što je tek počelo da raste na polju.

⁶ Ispuniće tvoj dvor, kuće tvojih dvorana, i kuće svih Egipćana. Tako nešto nisu videli ni tvoji oci, a ni oci tvojih otaca, otkako su se pojavili na zemlji pa do dana današnjeg.“ Mojsije se okrene, pa ode od faraona.

⁷ Tada faraonu rekoše njegovi dvorani: „Dokle će nas ovaj odvlačiti u propast? Pusti te ljude da idu, pa neka služe Gospodu, svome Bogu. Zar ne vidiš da je Egipat propao?“

⁸ Vrate oni Mojsija i Arona k faraonu, a on im reče: „Idite i služite Gospodu, svome Bogu! Ko sve ide?“

⁹ Mojsije odgovori: „Svi mi idemo, stari i mladi, naši sinovi i ćerke, naša sitna i krupna stoka, jer idemo da proslavimo praznik Gospodu.“

¹⁰ *Faraon* mu na to reče: „Tako bio Gospod s vama, ako vas pustim sa vašim ženama i decom! Vidi se da nemate dobre namere.

¹¹ Nikako! Neka idu samo odrasli muškarci da služe Gospodu, jer to je ono što ste tražili.“ Time su bili oterani od faraona.

¹² Tada Gospod reče Mojsiju: „Ispruži svoju ruku nad egipatskom zemljom, pa će skakavci navaliti na Egipat i pojesti sve bilje što je ostalo od grada.“

¹³ Mojsije ispruži svoj štap nad Egiptom, a Gospod navede na zemlju istočni vetar koji je duvao celi dan i celu noć. Ujutro je vetar doneo skakavce.

¹⁴ Skakavci su navalili na celu egipatsku zemlju i spustili se na celu zemlju u ogromnom broju. Toliko skakavaca nikada ranije nije bilo, a niti će ih ikad više biti.

¹⁵ Pokrili su površinu cele zemlje, tako da je bila tamna. Pojeli su sve bilje u zemlji i svaki plod na drveću koji je ostao od grada. U celoj egipatskoj zemlji nije ostalo ni lista na drvetu, ni travke na polju.

¹⁶ Faraon brže-bolje pozove Mojsija i Arona, pa im reče: „Zgrešio sam protiv Gospoda, vašeg Boga, i protiv vas.

¹⁷ Oprostite mi moj greh još ovaj put i pomolite se Gospodu, vašem Bogu, da otkloni od mene ovu pogibeljnu pošast.“

¹⁸ Kad je Mojsije otišao od faraona, pomolio se Gospodu.

¹⁹ Tada je Gospod pokrenuo veoma jak zapadni vetar koji je poneo skakavce i sručio ih u Crveno more. Nijedan jedini skakavac nije ostao u egipatskoj zemlji.

²⁰ Ipak, Gospod je učinio da otvrdne srce faraonu, pa nije pustio Izrailjce.

Deveta pošast: tama

²¹ Tada Gospod reče Mojsiju: „Ispruži svoju ruku prema nebu, pa nek se spusti tama na Egipat, takva tama da se može opipati.“

²² Mojsije ispruži svoju ruku prema nebu i spusti se gusta tama na celi Egipat. Trajala je tri dana.

²³ Ta tri dana čovek čoveka nije mogao da vidi, i niko se nije micao sa svoga mesta. Međutim, u svim izrailjskim domovima bilo je svetla.

²⁴ Tada faraon pozva Mojsija i reče: „Idite i služite Gospodu! Samo vaša sitna i krupna stoka neka ostane ovde. Vaše žene i deca mogu da idu s vama.“

²⁵ Mojsije odgovori: „Moraš nam dati da Gospodu, svome Bogu, prinesemo prinose i žrtve svespalnice.“

²⁶ Prema tome, s nama idu i naša stada, neće ostati ni papak, jer od njih treba da izaberemo ono što ćemo prineti Gospodu, našem Bogu. Naime, mi ne znamo šta da prinesemo Gospodu, dok ne dođemo tamo.“

²⁷ Ali Gospod je otvrdnuo faraonovo srce, te nije pristao da ih pusti.

²⁸ „Odlazi! – reče faraon Mojsiju. Dobro pazi da se više ne pojavljuješ preda mnom. Onog dana kad mi lice vidiš, umrećeš.“

²⁹ Mojsije mu reče: „Tako će i biti; više ti neću videti lice.“

11

Deseta pošast: smrt egipatskih prvenaca

¹ Gospod reče Mojsiju: „Dovešću još jednu pošast na faraona i na Egipat. Posle toga će vas pustiti da idete odavde. I ne samo da će vas pustiti, izgnaće vas odavde.

² A izrailjskom narodu reci da svaki čovek zatraži od svog suseda i svaka žena od svoje susedke dragocenosti od srebra i zlata.“

³ Gospod je učinio da Egipćani budu naklonjeni narodu. Šta više, sam Mojsije je uživao veliki ugled u Egiptu, među faraonovim dvoranima i narodom.

⁴ Mojsije reče: „Ovako kaže Gospod: 'Oko ponoći proći ću Egiptom,

⁵ te će svaki prvenac u Egiptu umreti: od faraonovog prvenca koji sedi na prestolu, do prvenca sluškinje što stoji za žrvnjem, te sva prvina od stoke.

⁶ Tada će u celom Egiptu nastati veliko narićanje, kakvog nije bilo niti će ikad više biti.

⁷ A kod Izrailjaca ni pas neće zarežati na čoveka ili na životinju. Po tome ćete znati da je Gospod napravio razliku između Egipćana i Izrailjaca.'

⁸ Onda će tvoji službenici doći k meni, pasti ničice preda mnom i reći mi: 'Odlazite i ti i sav narod koji ide za tobom!' Posle toga ću otići.“ Mojsije ode od faraona kipteći od gneva.

⁹ Gospod reče Mojsiju: „Faraon vas neće poslušati, zato da bih umnožio svoja čudesa u Egiptu.“

¹⁰ Mojsije i Aron su učinili sva ova čuda pred faraonom, ali je Gospod otvrdnuo srce faraonu, te nije pustio Izrailjce iz Egipta.

12

Pasha

¹ Gospod reče Mojsiju i Aronu u Egiptu:

² „Ovaj mesec neka bude za vas početak meseci. Neka vam bude prvi mesec u godini.

³ Recite ovo svoj zajednici izrailjskoj: 'Desetog dana ovog meseca neka svako nabavi po jagnje* za svoju porodicu; jedno po domaćinstvu.

⁴ Ako je domaćinstvo suviše malo da ga pojede, neka ga podeli sa najbližim susedom, prema broju osoba i prema količini koju svako može da pojede.

⁵ Jagnje neka bude bez mane, muško, staro godinu dana. Možete da izaberete bilo jagnje bilo jare.

⁶ Čuvajte ga do četrnaestog dana ovog meseca, a onda neka ga sva sabrana izrailjska zajednica zakolje uveče.

⁷ Zatim neka uzmu nešto krvi i poškrope njome oba dovratka i nadvratnik kuće u kojoj će se jagnje jesti.

⁸ Te iste noći neka jedu meso pečeno na vatri, sa beskvasnim hlebom i gorkim zeljem.

⁹ Ne jedite sirovo ili kuvano meso, nego ispečeno na vatri: sa glavom, nogama i iznutricama.

¹⁰ Ne ostavljajte ništa do jutra. Ako nešto preostane do jutra, spalite na vatri.

* **12:3** Imenica *seh* osim *jagnje* znači i *jare*, što se i vidi iz zapovesti u st. 5.

¹¹ A ovako ćete ga jesti: opasanog struka, sa obućom na nogama i štapom u ruci. Ješćete ga u žurbi: to je pasha Gospodnja.

¹² Jer te ću noći proći egipatskom zemljom i pobiti sve prvence u Egiptu, kako ljude tako životinje. Ja sam Gospod, i ja ću kazniti sve egipatske bogove.

¹³ A krv neka vam služi kao znak na kućama u kojima živite. Kad budem opazio krv, proći ću† mimo vas, tako da vas neće zadesiti zatirući pomor kad budem udario egipatsku zemlju.

¹⁴ Taj dan neka vam bude spomen-dan. Slavite ga kao praznik Gospodu. Praznujte ga od pokolenja do pokolenja; to je trajna uredba.

¹⁵ Sedam dana jedite beskvasni hleb. Prvoga dana uklonite sav kvasac iz vaših kuća. Jer, ko god bi jeo nešto s kvascem između prvog i sedmog dana, taj neka se istrebi iz Izrailja.

¹⁶ Prvoga dana održavajte sveti sabor, a tako i sedmoga dana. Tih dana ne radite nikakva posla. Pripremaćete samo ono što svako mora da jede.

¹⁷ Slavite *praznik* Beskvasnih hlebova, jer sam baš tog dana izveo vaše čete iz Egipta. Slavite, stoga, ovaj dan od pokolenja do pokolenja; to je trajna uredba.

¹⁸ Od večeri četrnaestoga dana prvoga meseca do večeri dvadeset prvoga dana istoga meseca jedite beskvasni hleb.

¹⁹ Sedam dana ne sme da se nađe kvasca u vašim kućama. Ko god bi jeo nešto s kvascem, taj neka se istrebi iz izrailjske zajednice, bilo da je stranac ili domaći.

† **12:13** Glagol *pasah* – *prolaziti* od koga je izvedena imenica *Pasha*.

²⁰ Ne jedite ništa što je s kvascem. U svim svojim naseobinama jedite beskvasni hleb.”

²¹ Mojsije je zatim sazvaio sve izrailjske starešine i rekao im: „Idite i nabavite jagnjad za vaše porodice, pa zakoljite pashalno jagnje.

²² Zatim uzmite kitu izopa i zamočite je u krv koja je u zdeli, pa tom krvlju iz zdele poškropite nadvratnik i oba dovratka. Niko od vas neka ne izlazi preko kućnih vrata do jutra.

²³ Kad Gospod bude prolazio da potuče Egipćane, videće krv na nadvratniku i na oba dovratka, pa će proći pokraj vrata, te neće dozvoliti Pogubitelju da uđe kroz vrata vaših kuća i potuče vas.

²⁴ Ova uputstva držite kao trajnu uredbu za sebe i za svoju decu.

²⁵ I kada uđete u zemlju koju će vam Gospod dati, vršite ovaj obred.

²⁶ Kad vas zapitaju vaša deca: 'Kakav je to obred?',

²⁷ vi im recite: 'Ovo je pashalna žrtva Gospodu, koji je prošao pokraj kuća Izrailjaca u Egiptu kad je ubijao Egipćane, dok je naše domove pošteđivao.'“ A narod je kleknio i poklonio se.

²⁸ Izrailjci odu i učine onako kako je Gospod zapovedio Mojsiju i Aronu.

²⁹ A u ponoć Gospod pobije sve prvence u egiptskoj zemlji: od faraonovog prvence koji sedi na prestolu do prvence zatvorenika u tamnici, a tako i prvinu stoke.

³⁰ Faraon se probudio te noći, kao i svi njegovi dvorani i svi Egipćani, jer se glasan lelek otegnuo Egiptom. Naime, nije bilo kuće u kojoj nije bilo mrtvaca.

Izlazak

³¹ Iste noći je faraon pozvao Mojsija i Arona i rekao im: „Ustajte i odlazite od mog naroda i vi i Izrailjci! Idite i služite Gospodu kako ste zahtevali.

³² Povedite svoju sitnu i krupnu stoku kako ste tražili, i idite pa i mene blagoslovite.“

³³ Egipćani su terali narod da što pre ode iz zemlje, jer su govorili: „Svi ćemo izginuti!“

³⁴ Tako je narod poneo svoje još neuskislo testo, noseći ga na ramenima u načvama uvijenim u ogrtače.

³⁵ Izrailjci su, takođe, učinili onako kako im je Mojsije rekao: tražili su od Egipćana dragocenosti od srebra i zlata, i odeću.

³⁶ Gospod je učinio da Egipćani budu blagonakloni prema narodu, pa su davali. Tako su oplenili Egipćane.

³⁷ Izrailjci se zapute iz Ramese prema Sokotu. Bilo je oko šest stotina hiljada ratnika-pešaka, ne računajući žene i decu.

³⁸ Sa njima je otišlo i mnoštvo različitih naroda i veoma mnogo stoke, krupne i sitne.

³⁹ Zatim su od testa koje su poneli iz Egipta ispekli beskvasne lepinje. Testo nije bilo uskislo, jer su bili isterani iz Egipta, te nisu mogli da se duže zadržavaju. Zato nisu pripremili ni zalihe hrane za put.

⁴⁰ Izrailjci su u Egiptu proveli ukupno četiri stotine trideset godina.

⁴¹ A kada se navršilo četiri stotine trideset godina, na sam taj dan, sve čete Gospodnje su izašle iz egipatske zemlje.

⁴² Pošto je te noći Gospod probdeo da ih izvede iz Egipta, ova noć će za sve Izrailjce biti noć bdenja Gospodu za sva pokolenja.

Uredba za Pashu

⁴³ Gospod reče Mojsiju i Aronu: „Ovo je uredba za Pashu:

Nijedan stranac ne sme jesti pashalnu večeru.

⁴⁴ Svaki rob, kupljen novcem i obrezan, može je jesti.

⁴⁵ Ipak, došljak ili najamnik ne mogu je jesti.

⁴⁶ Jedite je u jednoj kući. Meso ne iznosite iz kuće. Ne lomite ni jednu kost *žrtve*.

⁴⁷ Sva izrailjska zajednica mora da se pridržava ovoga.

⁴⁸ Ako stranac koji boravi kod tebe želi da proslavi Pashu Gospodu, svi muški u njegovom domu moraju da se obrežu. Tek onda može da je proslavi, jer će biti kao i žitelj zemlje. Nijedan neobrezani ne može da pristupi večeri.

⁴⁹ Isti zakon neka važi i za domaćeg i za stranca koji boravi kod tebe.“

⁵⁰ Svi Izrailjci su učinili onako kako je Gospod zapovedio Mojsiju i Aronu.

⁵¹ Tog istog dana je Gospod izveo Izrailjce iz Egipta, četu po četu.

13

Zakon o prvencima

¹ Gospod reče Mojsiju:

² „Posvetite mi svakog prvenca. Svako muško dete među Izrailjcima – prvenac majčine utrobe, kao i sva prvina stoke, meni pripadaju.“

³ Mojsije reče narodu: „Pamtite ovaj dan u koji ste izašli iz Egipta, iz kuće ropstva, jer vas je Gospod snažnom rukom izveo odande. Hleb s kvascem neka se ne jede!

⁴ Danas izlazite, u mesecu avivu*.

⁵ A kad te Gospod uvede u zemlju Hananaca, Hetita, Amorejaca, Evejaca i Jevusejaca, za koju se zakleo vašim ocima da će vam je dati, zemlju kojom teku med i mleko, vršićeš ovaj obred u ovom mesecu:

⁶ Sedam dana jedite beskvasni hleb, a sedmoga dana neka bude praznik Gospodu.

⁷ Beskvasni hleb će se jesti sedam dana. Hleb s kvascem ne sme ni da se vidi. Kvascu nigde ni traga da ne bude na svom tvom području.

⁸ Tog dana ćeš reći svome sinu: 'To je zbog onog što je Gospod učinio za mene kad sam izašao iz Egipta.'

⁹ To će ti biti kao znak na tvojoj ruci i podsetnik pred očima, da bi Gospodnji Zakon bio na tvojim ustima. Jer, Gospod te je snažnom rukom izveo iz Egipta.

¹⁰ Vršićeš ovu uredbu svake godine u naznačeno vreme.

¹¹ A kad te Gospod dovede u zemlju Hananaca, kako se zakleo tebi i tvojim ocima, i preda ti je,

¹² odvojićeš svakog prvenca majčine utrobe Gospodu. Isto tako će i sva muška prvina stoke pripadati Gospodu.

* **13:4** Kasnije nazvan i mesec *nisan*, koji otpočinje najranije 8. marta a najkasnije 11. aprila, što zavisi od adara, dvanaestog meseca u godini.

¹³ Svako prvorodeno magare ćeš otkupiti jagnjetom ili jaretom. Ako ga ne otkupiš, slomi mu vrat. Otkupićeš i svakog prvenca od svojih sinova.

¹⁴ Kad te tvoj sin danas-sutra upita: 'Šta to znači?', ti mu reci: 'Gospod nas je snagom svoje ruke izveo iz Egipta, iz kuće ropstva.

¹⁵ Kad je faraon tvrdoglavo odbio da nas pusti, Gospod je pobio sve prvence u egipatskoj zemlji: od prvenaca ljudi do prvine stoke. Zato ja Gospodu prinosim na žrtvu svaku mušku prvinu majčine utrobe, a svakog prvenca među svojim sinovima otkupljujem.

¹⁶ To će ti biti kao znak na ruci i kao podsetnik pred tvojim očima da nas je Gospod snagom svoje ruke izveo iz Egipta.”

Prelazak preko Crvenog mora

¹⁷ A kad je faraon pustio narod da ide, Gospod ih nije poveo putem koji vodi u filistejsku zemlju, iako je onuda bilo bliže. Gospod je, naime, rekao: „Kad narod vidi ratovanje, mogao bi da se predomisli i vrati u Egipat.“

¹⁸ Zato ih je poveo zaobilaznim putem kroz pustinju prema Crvenom moru. Izrailjci su otišli iz Egipta u punoj ratnoj spremi.

¹⁹ Mojsije je sa sobom poneo Josifove kosti, jer je ovaj tražio od Izrailjaca da mu se svečano zakunu: „Bog će vam svakako priteći u pomoć. Tada ćete odavde poneti sa sobom i moje kosti.“

²⁰ *Izrailjci* su krenuli iz Sokota, a utaborili se u Etamu, na rubu pustinje.

²¹ Gospod je išao pred njima danju u stubu od oblaka da im pokazuje put, a noću u stubu od

ognja, da im osvetljava put, da bi mogli da putuju i danju i noću.

²² Stub od oblaka pred narodom nije odstupao danju, niti stub od ognja noću.

14

¹ Gospod reče Mojsiju:

² „Reci Izrailjcima neka se vrate i utabore pred Pi-Hahirotom između Migdola i mora, nasuprot Vel-Sefona. Utaborite se nasuprot ovom mestu, uz more.

³ Faraon će reći: 'Izrailjci besciljno tumaraju zemljom; opkolila ih je pustinja.'

⁴ No, ja ću otvrdnuti srce faraonu, i on će krenuti u poteru za njima. Međutim, ja ću se proslaviti nad faraonom i svom njegovom vojskom. Tada će Egipćani znati da sam ja Gospod.“ Izrailjci tako i učine.

⁵ Kad su egipatskog cara izvestili da je narod pobegao, faraon i njegovi dvorani se predomisle o narodu. Rekoše: „Šta to učinismo! Pustili smo Izrailjce i oni nam neće više robovati!“

⁶ Zato je upregnuo svoja bojna kola i poveo svoju vojsku sa sobom.

⁷ Poveo je šest stotina najboljih bojnih kola zajedno sa ostalim bojnim kolima po Egiptu. Sva kola su imala zapovednike.

⁸ Gospod je otvrdnuo srce faraonu, egipatskom caru, te je ovaj krenuo u poteru za Izrailjcima, koji su izašli s uzdignutom pesnicom.

⁹ Egipćani su se dali u poteru za njima sa svim faraonovim konjima, bojnim kolima, kon-

janicima i vojskom, i konačno ih stigli kod Pi-Hahirota, nasuprot Vel-Sefona.

¹⁰ Kad se faraon približio, Izrailjci su se osvrnuli i opazili da su im Egipćani za petama. U velikom strahu, Izrailjci zavape Gospodu.

¹¹ Onda rekoše Mojsiju: „Zar u Egiptu nije bilo grobova, nego si nas doveo tu u pustinju da pomremo? Šta je trebalo da nas izvodiš iz Egipta?

¹² Nismo li ti ovo govorili i u Egiptu: 'Idi od nas, neka služimo Egipćanima! Jer bolje nam je da robujemo Egipćanima, nego da pomremo u pustinji!'“

¹³ Ali Mojsije odgovori narodu: „Ne bojte se! Ostanite na svom mestu, pa ćete videti šta će Gospod učiniti da vas spase danas. Naime, Egipćane koje danas vidite nikada više nećete videti.

¹⁴ Gospod će se boriti za vas. Budite spokojni!“

¹⁵ Gospod upita Mojsija: „Zašto vapiš k meni? Reci Izrailjcima da krenu na put.

¹⁶ A ti podigni svoj štap, ispruži svoju ruku nad morem i razdeli ga na dvoje, da Izrailjci mogu da prođu sred mora po suvom.

¹⁷ Ja ću, evo, otvrdnuti srce Egipćanima, te će oni krenuti za njima, ali ja ću se proslaviti nad faraonom i svom njegovom vojskom, njegovim bojnim kolima i konjanicima.

¹⁸ Kad se proslavim nad faraonom, njegovim bojnim kolima i konjanicima, Egipćani će znati da sam ja Gospod.“

¹⁹ Tada se Anđeo Gospodnji, koji je išao pred izrailjskim taborom, premestio iza njih. Stub od oblaka pred njima se takođe pomerio, došao im iza leđa i stao,

²⁰ našavši se između egipatskog tabora i izrailjskog tabora. Oblak je noću zamračivao jedne, dok je drugima svetleo, tako da cele noći nisu mogli da priđu jedni drugima.

²¹ Mojsije ispruži svoju ruku nad morem, a Gospod pošalje jak istočni vetar koji je uzbijao vodu cele noći, učinivši da se more isuši. Voda se podelila,

²² pa su Izrailjci hodali posred mora po suvom dnu. Voda im je stajala kao zid s desne i leve strane.

²³ Tada se Egipćani sa svim faraonovim konjima, bojnim kolima i konjanicima spuste u more i počnu da ih gone.

²⁴ Pred samu zoru, Gospod pogleda dole iz stuba od ognja i oblaka na egipatsku vojsku i u nju unese pometnju.

²⁵ Zaglavio je točkove na bojnim kolima, tako da su se teškom mukom pokretali. „Bežimo od Izrailjaca – povikaše Egipćani – jer se Gospod bori za njih protiv Egipćana!“

²⁶ Gospod reče Mojsiju: „Ispruži ruku nad morem, da se voda vrati na Egipćane, na njihova bojna kola i konjanike.“

²⁷ Mojsije ispruži ruku nad morem, i u osvit zore se voda vrati na svoje mesto. Egipćani su bežali od vode, ali ih je Gospod sručio usred mora.

²⁸ Voda se vratila i potopila bojna kola i konjanike, svu faraonovu vojsku koja je bila krenula za Izrailjcima u more. Ni jedan od njih nije preživeo.

²⁹ A Izrailjci su hodali posred mora po suvom dnu, dok su im zidovi vode stajali s desna i s leva.

³⁰ Tog dana je Gospod izbavio Izrailjce iz ruku Egipćana, a Izrailjci su videli mrtve Egipćane na morskoj obali.

³¹ Kad su Izrailjci videli veliku silu koju je Gospod pokazao nad Egipćanima, narod se pobojavao Gospoda, pa su poverovali Gospodu i njegovom sluzi Mojsiju.

15

Mojsijeva pesma

¹ Tada su Mojsije i Izrailjci zapevali ovu pesmu u slavu Gospoda:

„Gospodu ću zapevati,
jer se silno proslavio,
konja i konjanika
u more je svalio.

² Gospod je moja sila i pesma,
on mi je spasenje.
On je moj Bog, slaviću Boga oca svoga,
njega ću ja uzvisivati.

³ Gospod je ratnik,
Gospod mu je ime.

⁴ Kola je faraonova
i vojsku njegovu u more sručio,
čelnici se vojni
u moru Crvenom podavili.

Tama ih je prekrila,
⁵ u dubine su morske
kao kamen potonuli.

⁶ Desnica se tvoja, Gospode,
proslavila silom,
desnica je tvoja, Gospode,

zatrila dušmana.

⁷ Veličanstvom svoje slave
oborio si one što se protiv tebe bune,
svoj gnev si kao oganj poslao,
proždro ih je kao slamu.

⁸ Na dah tvojih nozdrva sabraše se vode,
stihije se morske kao zid uspraviše,
u srcu mora bezdan se morski
u tlo čvrsto pretvori.

⁹ Dušmanin reče:
'Goniću ih, uhvatiti,
plen svoj podeliti,
zasitiću njima svoju dušu;
svoj ću mač isukati
i silom ih porobiti.'

¹⁰ Na dah tvojih usta
more ih je prekrilo,
potonuše kao olovo
u moćnim vodama.

¹¹ Ko je kao ti,
Gospode, među bogovima?
Ko je kao ti,
veličanstven u svetosti,
strašan u slavi,
tvorac čudesa?

¹² Ispružio si svoju desnicu
i zemlja ih je progutala.

¹³ Svojom milošću ti si izveo narod,
njega si ti otkupio,
snagom si ga svojom poveo
k stanu svoje svetosti.

¹⁴ Čuće to narodi, od straha zadrhtaće,

strava obuzeće žitelje filistejske.

¹⁵ Smeli su se vladari edomski,
zastrepeli knezovi moavski,
klonuli su svi žitelji Hanana.

¹⁶ Užas i strah njih je obuzeo,
mišicom si ih svojom moćnom
zanemio, skamenio,
dok tvoj narod, Gospode, ne prođe,
dok narod, koji si ti stekao, ne prođe.

¹⁷ Dovešćeš ih i zasaditi
na gori koja tebi pripada,
na mestu koje ti, o, Gospode,
boravištem svojim učini,
Svetilištem, Gospode,
što ga tvoje ruke utemeljiše.

¹⁸ Gospod će carevati
u veke vekova.“

¹⁹ Kad su, dakle, faraonovi konji, bojna kola i
konjanici pošli za njima u more, Gospod je vratio
morske vode na njih, dok su Izrailjci hodali po
suvom usred mora.

²⁰ Potom je Aronova sestra Marija, proročica,
uzela bubanj u ruku, a sve ostale žene su je pratile
s bubnjevima i plešući.

²¹ Marija im je zapevala:
„Zapevajte Gospodu
jer se silno proslavio,
konja i konjanika
u more je svalio.“

Gorka voda kod Mare

²² Mojsije je poveo Izrailjce od Crvenog mora. Krenuli su prema pustinji Sur. Tri dana su putovali pustinjom, ali nisu našli vodu.

²³ Kad su došli u Maru, nisu mogli da piju vodu kod Mare, jer je bila gorka. Zato su to mesto nazvali Mara*.

²⁴ Narod je gundao Mojsiju: „Šta ćemo da pijemo?“

²⁵ Mojsije zavapi Gospodu. Gospod mu pokaže neko drvo. Mojsije baci to drvo u vodu i voda postane slatka.

Tamo im je *Gospod* dao uredbe i pravo, i tamo ih je stavio na kušnju.

²⁶ Rekao je: „Ako pažljivo slušaš glas Gospoda, Boga svoga, činiš što je pravo pred njim, i slušaš njegove zapovesti, te držiš sve njegove uredbe, nijedna od pošasti koje sam doveo na Egipat neće doći na tebe. Jer sam ja, Gospod, tvoj lekar.“

²⁷ Zatim su došli u Elim, gde je bilo dvanaest izvora i sedamdeset palmi. Utaborili su se tu, uz vodu.

16

Mana i prepelice

¹ Petnaestoga dana drugog meseca nakon izlaska iz Egipta, cela izrailjska zajednica ode iz Elima i dođe u pustinju Sin, koja se nalazi između Elima i Sinaja.

² U pustinji je cela izrailjska zajednica počela da gundati protiv Mojsija i Arona.

* ^{15:23} Mara znači *gorka, gorčina*.

³ Izrailjci su im govorili: „E, da smo samo pomrli od Gospodnje ruke u Egiptu! Tamo smo sedeli oko lonaca s mesom i jeli hleba do mile volje. A vi ste nas doveli u ovu pustinju da pomorite glađu sav ovaj zbor.“

⁴ Tada Gospod reče Mojsiju: „Evo, poslaću vam kišu hleba s neba. Neka narod izlazi i skuplja koliko mu je potrebno za taj dan. Tako ću ih iskušati da vidim hoće li slediti moj Zakon ili ne.“

⁵ Šestog dana neka donesu i pripreme duplu meru onoga što skupljaju svakog dana.“

⁶ Mojsije i Aron rekoše svim Izrailjcima: „Uveče ćete uvideti da vas je Gospod izveo iz Egipta,

⁷ a ujutro ćete videti Gospodnju slavu, jer je Gospod čuo kako ste gundali protiv njega. Ko smo mi da gundate protiv nas?“

⁸ Mojsije produži: „Uveče će vam Gospod dati da jedete mesa, a ujutro hleba do mile volje, jer je Gospod čuo kako mu prigovarate. Vi, naime, ne gundate protiv nas, nego protiv Gospoda.“

⁹ Mojsije reče Aronu: „Reci svoj izrailjskoj zajednici: 'Pristupite Gospodu jer je čuo vaše gundanje!'“

¹⁰ Dok je Aron govorio svoj izrailjskoj zajednici, oni se okrenu prema pustinji, i tada se pojavi u oblaku slava Gospodnja.

¹¹ Tada Gospod reče Mojsiju:

¹² „Čuo sam gundanje Izrailjaca. Reci im ovako: 'Uveče ćete jesti meso, a ujutro hleba do mile volje. Tada ćete znati da sam ja Gospod, vaš Bog.'“

¹³ Uveče dolete prepelice i prekriju tabor, a ujutro je rosa bila svuda oko tabora.

¹⁴ Kad se sloj rose digao, površina pustinje je bila pokrivena nečim sitnim, pahuljastim, sličnim mrazu po zemlji.

¹⁵ Videvši to, Izrailjci su pitali jedni druge: „Šta je ovo?“, jer nisu znali šta je to.

Mojsije im reče: „To je hleb koji vam je Gospod dao za hranu.“

¹⁶ Ovo vam je Gospod zapovedio: „Skupite onoliko koliko je svakome dovoljno za hranu. Uzmite po gomer† za svakog člana u svome šatoru.“

¹⁷ Izrailjci tako i učine. Neki su skupili više neki manje.

¹⁸ Kad su izmerili po gomer, onome koji je skupio više nije preostalo, a niti je nedostajalo onome koji je skupio manje; svako je skupio onoliko koliko mu je bilo potrebno.

¹⁹ Mojsije im reče: „Niko da ne ostavlja od toga do sledećeg jutra.“

²⁰ Ali oni nisu slušali Mojsija, nego su ostavili nešto od toga do sutra. Međutim, to se ucrvlja i usmrđi. Mojsije se razgnevi na njih.

²¹ To su skupljali svakoga jutra, svako koliko mu je trebalo. Ali čim bi granulo sunce, *mana* bi se istopila.

²² Šestog dana su skupili dva gomera po osobi. Svi knezovi zajednice dođu i izveste Mojsija o ovome.

* **16:15** Ovo je prvo spominjanje *mane* – hleba s neba, koje zapravo na izvornom jeziku zvuči poput pitanja *Šta je ovo?* i očigledna je igra reči. † **16:16** *Gomer* je mera koja je iznosila nešto više od dva litra.

²³ Mojsije im reče: „Gospod je zapovedio ovo: 'Sutra je dan odmora, sveta subota Gospodu. Pecite i kuvajte što god hoćete. Sve što ostane, sklonite i čuvajte za sutra.'“

²⁴ Izrailjci ostave to za sutra, kako im je Mojsije zapovedio. To im se nije usmrdelo, a nije bilo ni crva u tome.

²⁵ Mojsije im reče: „Jedite danas, jer je danas subota Gospodu. Danas nećete naći manu na zemlji.

²⁶ Skupljajte je šest dana, a sedmoga dana, u subotu, neće je biti.“

²⁷ Ipak, desilo se da su neki iz naroda i sedmoga dana izašli da je skupljaju, ali je nisu našli.

²⁸ Gospod reče Mojsiju: „Dokle ćete odbijati da slušate moje zapovesti i zakone?

²⁹ Držite na umu da vam je Gospod dao subotu; zato vam i daje hranu šestog dana za dva dana. Svako neka ostane gde je; neka niko ne izlazi iz svoga doma na sedmi dan.“

³⁰ Tako se narod odmarao sedmoga dana.

³¹ Izrailjski narod je tu *hranu* nazvao manom. Bila je kao zrno korijandra; bila je bela i imala je ukus medenog kolačića.

³² Mojsije reče: „Ovo je naredba koju je Gospod izdao: 'Napunite jedan gomer da se čuva za vaša buduća pokolenja, da vide hranu kojom sam vas hranio u pustinji kad sam vas izveo iz Egipta.'“

³³ Mojsije reče Aronu: „Uzmi jednu posudu i stavi u nju pun gomer mane, pa je položi pred Gospodom, da se čuva za buduća pokolenja.“

³⁴ Aron je položio manu pred Svedočanstvo[‡] na čuvanje, kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

³⁵ Izrailjci su se hranili manom četrdeset godina, dok nisu ušli u zemlju gde su se naselili. Manom su se hranili dok nisu došli na granicu hananske zemlje.

³⁶ (Gomer je deseti deo efe.)

17

Voda na čudesan način izvire iz stene

¹ Cela izrailjska zajednica je krenula dalje iz pustinje Sin, putujući od postaje do postaje, kako je Gospod zapovedio. Utaborili su se kod Rafidina, ali tamo nije bilo vode da narod pije.

² Tada je narod počeo da se svađa s Mojsijem, govoreći: „Daj nam da pijemo vode!“

Mojsije im odgovori: „Zašto se sa mnom svađate? Zašto iskušavate Gospoda?“

³ Narod je bio žedan, pa je gundao protiv Mojsija. Rekli su mu: „Zašto si nas izveo iz Egipta? Zar hoćeš da žeđu pomoriš nas, našu decu i našu stoku?“

⁴ Mojsije zavapi Gospodu: „Šta da radim s ovim narodom? Još malo pa će da me kamenuju!“

⁵ Gospod odgovori Mojsiju: „Izađi pred narod i povedi sa sobom nekoliko izrailjskih starešina. Zatim uzmi u ruku svoj štap kojim si udario po Nilu, pa pođi.

⁶ Evo, ja ću stati pred tobom na stenu kod Horiva, a ti ćeš udariti po steni i iz nje će poteći

[‡] **16:34** *Svedočanstvo* je bilo u Kovčegu u kome su se čuvale deset zapovesti urezane na kamenim pločama.

voda da narod pije.“ Mojsije učini tako na očima izrailjskih starešina.

⁷ To mesto je nazvao *Masa* i *Meriva*, jer su se tu Izrailjci svađali i iskušavali Gospoda govoreći: „Da li je Gospod među nama ili nije?“

Bitka protiv Amaličana

⁸ Tada naiđu Amaličani i zavojšte protiv Izrailjaca kod Rafidina.

⁹ Mojsije reče Isusu *Navinu*: „Izaberi ljude, pa idi i zametni bitku protiv Amaličana. A ja ću sutra stati na vrh brda s Božijim štapom u svojoj ruci.“

¹⁰ Isus *Navin* učini onako kako mu je rekao Mojsije, te ode u boj protiv Amaličana. A Mojsije, Aron i Or se popnu na vrh brda.

¹¹ Dok su Mojsijeve ruke bile uzdignute, Izrailjci bi pobeđivali, a kad bi ih spustio, Amaličani bi pobeđivali.

¹² No, Mojsijeve ruke se umore. Zato su uzeli kamen i stavili ga pod njega, te je seo, a Aron i Or su mu držali ruke, jedan s jedne strane, a drugi s druge. Tako mu ruke nisu klonule do zalaska sunca.

¹³ Isus *Navin* porazi Amalika i njegov narod oštricom mača.

¹⁴ Tada Gospod reče Mojsiju: „Zapiši ovo u knjigu da se pamti i prenesi ovo Isusu *Navinu*: potpuno ću izbrisati sećanje na Amalika pod nebom!“

¹⁵ Mojsije podigne žrtvenik i nazva ga – „Gospod je moja zastava“ –

¹⁶ jer je rekao: „Pošto se ruka podigla na Gospodnji presto, Gospod će voditi rat protiv Amalika od naraštaja do naraštaja.“

18

Jotor posećuje Mojsija

¹ Mojsijev tast Jotor, madijanski sveštenik, je čuo sve što je Gospod učinio za Mojsija i za celi izrailjski narod, i kako je izveo Izrailjce iz Egipta.

² Njegov tast, Jotor, je poveo sa sobom Mojsijevu ženu Seforu, koju je Mojsije bio otpustio

³ i njena dva sina. Jednome je bilo ime Girsam, jer je rekao: „Ja sam došljak u tuđoj zemlji.“

⁴ Drugome je bilo ime Eliezer, jer je rekao: „Bog moga oca mi je bio u pomoći, i izbavio me od faraonovog mača.“

⁵ Mojsijev tast, Jotor, i Mojsijeva žena i sinovi dođu u pustinju, gde se *Mojsije* bio utaborio kod Božije gore.

⁶ On poruči Mojsiju: „Ja, tvoj tast Jotor, dolazim k tebi s tvojom ženom i njena dva sina.“

⁷ Mojsije je krenuo u susret svome tastu; poklonio mu se i poljubio ga. Upitali su se za zdravlje, pa su ušli u šator.

⁸ Tada je Mojsije ispričao svome tastu o svemu što je Gospod učinio s faraonom i Egipćanima zbog Izrailja, i o svim nevoljama koje su ih snašle na putu, te kako ih je Gospod izbavio.

⁹ Jotor se radovao svemu dobrom što je Gospod učinio Izrailjcima i kako ih je izbavio iz ruku Egipćana.

¹⁰ Jotor reče: „Neka je blagosloven Gospod, koji vas je izbavio iz ruku Egipćana i ruku faraonovih, koji je izbavio narod iz egipatskih ruku.“

¹¹ Sad znam da je Gospod veći od svih bogova; tako im je učinio jer su oholo postupali s Izrailjem!“

¹² Tada je Jotor, Mojsijev tast, prineo žrtvu svespalnicu i druge žrtve Bogu. Zatim su došli Aron i sve izrailjske starešine da s Mojsijevim tastom pristupe obedu u Božijem prisustvu.

¹³ Sutradan je Mojsije seo da rešava sporove među narodom. Narod je stajao oko njega od jutra do večeri.

¹⁴ Kad je Mojsijev tast video šta sve Mojsije čini za narod, zapitao ga je: „Što se ti toliko baviš narodom? Zašto ti sediš sam, a sav narod stoji oko tebe od jutra do večeri?“

¹⁵ Mojsije odgovori svome tastu: „Zato što narod dolazi k meni da traži *pravdu od Boga*.

¹⁶ Kad imaju neki spor, oni dolaze k meni. Onda ja presudim između jednog i drugog, i uputim ih u Božije odredbe i zakone.“

¹⁷ „Nije dobro to što radiš – reče mu njegov tast.

¹⁸ I ti i ovaj narod s tobom ćete se potpuno iscrpsti. Pretežak je to posao za tebe; sam ga ne možeš obavljati.

¹⁹ Poslušaj sad moj savet koji ću ti dati i Bog će biti s tobom: ti zastupaj narod pred Bogom i iznosi njihove sporove pred Boga.

²⁰ Objašnjavaj im uredbe i zakone i upućuj ih na put kojim treba da idu i na dela koja treba da čine.

²¹ Ali izdvoj od sveg naroda sposobne ljude, bogobožne i pouzdane, koji mrže mito, i postavi ih za glavare nad skupinama od hiljadu, stotinu, pedeset i deset.

²² Neka oni sude narodu u svako doba, a pred tebe neka iznose veće sporove. Manje sporove

neka rešavaju sami. Olakšaj sebi teret: neka ga oni s tobom nose.

²³ Ako ovako učiniš, i Bog ti tako zapovedi, moći ćeš da izdržiš, a sav će ovaj narod zadovoljno otići svojoj kući.“

²⁴ Mojsije je poslušao savet svoga tasta, pa je učinio kako je ovaj rekao.

²⁵ Mojsije je izabrao sposobne ljude od svih Izrailjaca, i postavio ih za glavare narodu: načelnike nad skupinama od hiljadu, stotinu, pedeset i deset,

²⁶ da sude narodu u svako doba. Teže slučajeve su iznosili pred Mojsija, a sve manje sporove su rešavali sami.

²⁷ Zatim Mojsije otpremi svoga tasta, te se ovaj vrati u svoju zemlju.

19

Na Sinaju

¹ Prvog dana trećeg meseca izlaska iz Egipta, na sam taj dan, Izrailjci dođu u Sinajsku pustinju.

² Oni su bili krenuli iz Rafidina, pa su došli u Sinajsku pustinju. Izrailjci su se utaborili tu, u pustinji, pred gorom.

³ Mojsije se uspe k Bogu, a Gospod ga pozove s gore i reče mu: „Ovako reci domu Jakovljevom, obznani Izrailjcima:

⁴ ‘Vi ste videli šta sam učinio Egipćanima i kako sam vas nosio na orlovskim krilima i doveo vas k sebi.

⁵ A sad, ako budete pažljivo slušali moj glas i držali moj savez, bićete mi najdragocenija svojina među svim narodima, jer moja je sva zemlja.

⁶ Vi ćete mi biti carstvo sveštenika i sveti narod.' Ovo su reči koje ćeš preneti izrailjskom narodu.“

⁷ Mojsije se vrati, okupi narodne starešine i prenese im sve što mu je Gospod zapovedio.

⁸ A sav narod odgovori u jedan glas: „Učinićemo sve što je Gospod rekao.“ Mojsije je preneo Gospodu što je narod rekao.

⁹ Gospod reče Mojsiju: „Evo, ja ću doći k tebi u gustom oblaku da narod čuje kad budem govorio s tobom, da ti zauvek veruju.“

Kad je Mojsije preneo Gospodu reči naroda,

¹⁰ Gospod mu reče: „Idi k narodu i posveti ih danas i sutra. Neka operu svoju odeću.

¹¹ Trećeg dana neka budu spremni, jer će trećeg dana Gospod sići na goru Sinaj na oči sveg naroda.

¹² Označi granicu oko gore za narod, i reci im: 'Pazite da se ne penjete na goru niti da se dotičite njenog podnožja! Ko se dotakne brda, sigurno će umreti.

¹³ Ničija ruka neka ga se ne dotiče, jer će takav biti zasut kamenjem ili ustreljen strelom; bilo životinja ili čovek, neka ne ostane na životu. Kad se začuje otegnuti glas ovnujskog roga, tada neka se popnu na goru.“

¹⁴ Mojsije siđe s gore k narodu i posveti narod. Oni operu svoju odeću.

¹⁵ Mojsije im naredi: „Budite spremni za treći dan. Ne dotičite se žena!“

¹⁶ A trećega dana, u sam osvit, razlegne se grmljavina, munje počnu da sevaju, a gust se oblak nadvije nad gorom. Glas trube snažno odjeknu, a sav narod u taboru zadrhta od straha.

¹⁷ Mojsije povede narod iz tabora u susret Bogu. Stali su u podnožju gore.

¹⁸ Cela gora Sinaj je bila obavijena dimom, jer je Gospod na nju sišao u ognju. Dim se dizao kao iz peći, a sva se gora tresla.

¹⁹ Zvuk trube bivao je sve jači i jači. Mojsije je govorio, a Bog mu je glasno odgovarao.

²⁰ I tako je Gospod sišao* na goru Sinaj, na njen vrh. Tada je Gospod pozvao Mojsija da se uspne na vrh gore. Mojsije se uspne.

²¹ Gospod reče Mojsiju: „Siđi i upozori narod da se ne probija prema Gospodu da ga vidi, inače će mnogi izginuti.

²² A sveštenici koji prilaze Gospodu neka se posvete, da ih Gospod ne bi pobio.“

²³ „Narod ne može da uziđe na goru Sinaj – reče Mojsije – jer si nas ti sam opomenuo: 'Označi granice oko gore i proglasi je svetom.'“

²⁴ „Siđi, pa se uspni s Aronom – reče Gospod Mojsiju. Ali sveštenici i narod neka se ne probijaju gore, ka Gospodu, da ih ne bi pobio.“

²⁵ Mojsije siđe k narodu i saopšti mu sve to.

20

Deset zapovesti

¹ I Bog izgovori sve ove reči:

² „Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva.

* **19:20** Ovo je primer sažimajućeg narativa, s obzirom da je Gospod već sišao na goru, prema stihu 16.

³ Nemoj imati druge bogove osim mene.

⁴ Ne pravi sebi idola, ni obličja od bilo čega što je gore na nebesima, ili dole na zemlji, ili u vodi pod zemljom.

⁵ Ne klanjaj im se, niti im služi. Jer sam ja, Gospod, tvoj Bog, ljubomorni Bog, koji kažnjava decu zbog krivice njihovih otaca, do trećeg i četvrtog kolena – onih koji me mrze,

⁶ ali iskazujem milost hiljadama koji me ljube i vrše moje zapovesti.

⁷ Ne uzimaj uzalud ime Gospoda, Boga svoga, jer neće pred Gospodom biti bez krivice onaj koji uzalud izgovara njegovo ime.

⁸ Sećaj se dana subotnjeg i posvećuj ga.

⁹ Šest dana radi i obavljaš sve svoje poslove.

¹⁰ A sedmi dan je subota Gospodu, tvome Bogu. Ne radi nikakva posla, ni ti, ni tvoji sinovi i ćerke, ni tvoje slugе i sluškinje, ni tvoja stoka, ni stranac *koji živi* u tvojim gradovima.

¹¹ Pa i Gospod je za šest dana stvorio nebo, zemlju i more i sve što je u njima, a u sedmi dan je počinio. Zato je Gospod blagoslovio i posvetio dan subotnji.

¹² Poštuj svoga oca i svoju majku, da bi ti se produžili dani na zemlji koju ti daje Gospod, Bog tvoj.

¹³ Ne ubij!

¹⁴ Ne čini preljube!

¹⁵ Ne kradi!

¹⁶ Ne svedoči lažno protiv bližnjega svoga!

¹⁷ Ne poželi kuću bližnjega svoga, ni ženu njegovu, ni slugu njegovog, ni sluškinju njegovu,

ni vola njegovog, ni magarca njegovog, niti išta što pripada tvome bližnjemu.“

¹⁸ Sav narod je bio svedok grmljavine i sevanja, svi su čuli glas trube i videli* kako se gora dimi. Drhtali su i stajali podalje.

¹⁹ Onda su rekli Mojsiju: „Ti nam govori, a mi ćemo slušati. Neka nam Bog ne govori više, inače ćemo umreti!“

²⁰ „Ne bojte se – odgovori Mojsije narodu – Bog je došao da vas ispita, te da pobudi svoj strah u vama, kako ne biste grešili.“

²¹ Tako je narod ostao podalje, a Mojsije je pristupio gustoj tami gde je bio Bog.

O idolima i žrtvenicima

²² Gospod reče Mojsiju: „Ovako reci Izrailjcima: 'Videli ste da sam govorio s vama s neba.

²³ Zato ne pravite uz mene bogove od srebra, niti pravite sebi bogove od zlata.

²⁴ Načini mi žrtvenik od zemlje i na njemu mi prinosi žrtve svespalnice i žrtve mira, svoju sitnu i krupnu stoku. Na svakom mestu gde odredim da se moje ime spominje, doći ću k tebi i blagosloviti te.

²⁵ A ako mi budeš gradio žrtvenik od kamena, ne gradi ga od tesanog kamena, jer ako spustiš svoje dleto na njega, oskrnavićeš ga.

²⁶ Ne uzlazi do mog žrtvenika po stepenicama, da se ne pokaže tvoja golotinja.

* **20:18** Prema Samarjanskom Petoknjižju, narod se bojao, što je jasno iz st. 20, iz Mojsijevih reči, ali i reakcije Adama i Eve na Božiju posetu nakon pada u greh.

21

¹ Ovo su propisi koje ćeš im izložiti:

Zakon o robovima

² Ako kupiš Jevrejina za roba, neka ti služi šest godina. Sedme godine neka ode kao slobodan čovek, bez ikakvog duga.

³ Ako dođe sam, neka sam i ode. A ako ima ženu, neka njegova žena ode s njim.

⁴ Ako mu njegov gospodar da ženu, i ona mu rodi sinove ili ćerke, žena i njena deca neka pripadnu gospodaru, a on neka ide sam.

⁵ Ali ako rob kaže: 'Volim svoga gospodara, svoju ženu i svoju decu, neću da budem slobodan',

⁶ neka ga njegov gospodar dovede k Bogu*. Zatim neka ga njegov gospodar privede k vratima ili dovratniku, i probuši mu šilom uho, pa neka mu služi zauvek.

⁷ Proda li ko svoju ćerku za sluškinju, ona neće biti oslobođena kao muški robovi.

⁸ Ako nije po volji svome gospodaru, koji ju je odredio za sebe, neka joj dopusti da se otkupi. Stranom narodu je ne sme prodavati, jer nije postupao s njom po dogovoru.

⁹ A ako je odredi za svoga sina, mora postupati s njom kao s ćerkom.

¹⁰ Ukoliko se oženi drugom ženom, ne sme prvoj uskraćivati hranu, odeću i bračne odnose.

¹¹ A ako joj uskrati ovo troje, slobodna je da ode bez otkupnine.

Ubistvo

* 21:6 Ili: *sudiji*.

¹² Ako ko udari čoveka i ubije ga, neka se svakako kazni smrću.

¹³ Ali ako to ne uradi namerno, nego Bog dopusti da mu ruka to učini, odrediću ti mesto gde može pobeći.

¹⁴ Ako ko namerno napadne svoga bližnjeg i na prevaru ga ubije, odvući ga i od moga žrtvenika, da se pogubi.

¹⁵ Ko udari svoga oca ili svoju majku, neka se svakako kazni smrću.

¹⁶ Ko otme čoveka i proda ga, ili ga drži u svojoj vlasti, neka se svakako kazni smrću.

¹⁷ Ko prokune svoga oca ili svoju majku, neka se svakako kazni smrću.

Tuča

¹⁸ Ako se ljudi posvađaju, pa jedan udari drugog kamenom ili pesnicom, ali ovaj ne umre, nego padne u postelju,

¹⁹ ali se kasnije oporavi i počne da izlazi uz pomoć štapa, oprašta se onome koji ga je udario. Ipak, taj mora da mu plati za gubitak vremena i da se pobrine za njegovo potpuno ozdravljenje.

²⁰ Ko udari svoga slugu ili sluškinju štapom, i oni umru od njegovog udarca, taj nek se kazni.

²¹ Ali ako se sluga oporavi nakon dan-dva, onda vlasnik neće biti kažnjen, jer je sluga njegova svojina.

²² Ako se ljudi potuku i udare trudnu ženu, te ona pobaci, ali ne bude druge štete, krivac mora da plati odštetu koju njen muž zatraži, uz odobrenje sudija.

²³ Bude li kakve druge štete, kazna neka bude: život za život,

²⁴ oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu,

²⁵ opekotina za opekotinu, rana za ranu, modrica za modricu.

²⁶ Ako ko udari svoga roba ili robinju u oko i izbije ga, neka ga oslobodi zbog oka.

²⁷ Ako ko svome robu ili robinji izbije zub, neka ga oslobodi zbog zuba.

Odšteta

²⁸ Ako vo ubode čoveka ili ženu i usmrti ih, zaspi vola kamenjem. Njegovo meso ne sme da se jede. Njegov vlasnik oslobađa se krivice.

²⁹ Ali ako je vo ubadao i ranije, a njegov vlasnik, i pored toga što je bio opomenut nije pazio na vola, pa vo usmrti čoveka ili ženu, vo neka se zaspe kamenjem. Njegov vlasnik neka se takođe pogubi.

³⁰ Međutim, ako se od njega traži novčana nadoknada, on može da otkupi svoj život, ako plati sve što se od njega traži.

³¹ Ako vo ubode dečaka ili devojčicu, na njemu će se primeniti isti zakonski postupak.

³² Ako vo ubode roba ili robinju, njegov vlasnik neka isplati trideset srebrnih šekela† njihovom gospodaru, a vo neka se kamenuje.

³³ Ako neko otvori bunar ili iskopa bunar, ali ga ne pokrije, pa u njega upadne vo ili magarac,

³⁴ vlasnik bunara mora da plati njegovom vlasniku odštetu u novcu. Uginula životinja neka pripadne njemu.

³⁵ Ako nečiji vo ubode vola koji pripada nekom drugom i usmrti ga, neka prodaju živog vola, pa

† 21:32 Oko 345 gr.

neka podele novac. Mrtvog vola neka takođe podele.

³⁶ Međutim, ako se zna da je vo ubadao i ranije, a njegov ga gospodar nije čuvao, on mora da nadoknadi vola za vola. Mrtva životinja neka pripadne njemu.

22

Krađa

¹ Ako neko ukrade vola ili grlo sitne stoke, pa ih zakolje ili ih proda, mora da ih nadoknadi: pet goveda za jednog vola i četiri ovce za jednu ovcu.

² Ako se lopov zatekne dok provaljuje, pa mu se zada udarac od koga umre, onaj koji ga ubije neće odgovarati za prolivenu krv.

³ Ali ako se to desi po izlasku sunca, odgovaraće za prolivenu krv.

Lopov mora da nadoknadi štetu. Ako nema ništa, treba ga prodati da otplati što je ukrao.

⁴ Ako se ukradeno živinče nađe živo u njegovom vlasništvu, bilo vo, magarac ili grlo sitne stoke, mora da ga plati dvostruko.

Odšteta

⁵ Ako neko napasa svoju stoku u nečijem polju ili vinogradu i dopusti joj da ga obrsti, neka nadoknadi štetu najboljim urodom iz svoga polja ili iz svoga vinograda.

⁶ Ako izbije požar i zahvati žbunje, pa spali žito u snopu, klasu ili na celom polju, onaj koji je izazvao požar mora da nadoknadi štetu.

⁷ Ako neko poveri svome bližnjemu novac ili stvari na čuvanje, a neko to ukrade iz kuće

tog čoveka, lopov, ako se nađe, mora da plati dvostruko.

⁸ Ako se lopov ne pronade, vlasnik kuće neka stupi pred Boga*, da se utvrdi da nije položio ruku na dobra svoga bližnjega.

⁹ U svim slučajevima kršenja zakona o imovini – radilo se o volu, magarcu, sitnom grlu stoke, odeći, ili bilo kojoj izgubljenoj stvari za koju se tvrdi: "To je moje!", spor dve strane mora da se iznese pred Boga. Onaj koga Bog proglasi za krivca mora da plati dvostruko svome bližnjemu.

¹⁰ Ako neko poveri svome bližnjemu magarca, vola, grlo sitne stoke ili bilo kakvo živinče na čuvanje, pa ono ugiñe, povredi se, ili ga neko odvede, a nema svedoka,

¹¹ neka se čuvar zakune pred Gospodom da nije položio ruku na dobra svoga bližnjega. Vlasnik neka pristane na to, a čuvar ne mora da nadoknadi ništa.

¹² Ali ako mu je ukrao živinče, mora da nadoknadi štetu vlasniku.

¹³ Ako divlja zver rastrgne živinče, neka ga donese kao dokaz, pa neće morati da nadoknadi štetu za rastrgnuto živinče.

¹⁴ Ako neko pozajmi od svog bližnjeg živinče, ali se ono osakati ili ugiñe dok je vlasnik bio odsutan, neka nadoknadi štetu.

¹⁵ Ukoliko je vlasnik bio prisutan, ne mora da plati odštetu. Ako je vlasnik unajmio živinče, cena najma pokriva gubitak.

Društveni i moralni zakoni

* 22:8 Ili: *sudije*.

¹⁶ Ako neko zavede devojkicu koja nije zaručena i legne s njom, neka plati miraz za nju, pa neka je uzme za ženu.

¹⁷ Ako njen otac odbije da mu je da, zavodnik neka plati novčani iznos u vrednosti miraza za devojkicu.

¹⁸ Ne ostavljaj vračaru u životu.

¹⁹ Ko obleži živinčicu, neka se svakako pogubi.

²⁰ Ko prinese žrtvu drugim bogovima, osim samom Gospodu, neka se istrebi.

²¹ Ne postupaj loše sa došljakom niti ga ugnjetavaj, jer ste i vi bili došljaci u Egiptu.

²² Ne tlači udovicu ili siročicu.

²³ Jer, ako ih budeš tlačio, i oni zavape k meni, sigurno ću uslišiti njihove vapaje.

²⁴ Moj gnev će planuti, pa ću vas pobiti mačem. Tada će vaše žene postati udovice, a vaša deca siročad.

²⁵ Ako pozajmiš novac nekome iz moga naroda, siromahu u tvojoj sredini, ne postupaj s njim kao zajmodavac: ne zahtevaj kamatu od njega.

²⁶ Ako uzmeš u zalog ogrtač svoga bližnjega, vrati mu ga pre nego što sunce zađe,

²⁷ jer mu je njegov ogrtač jedini pokrivač za telo. U čemu će, inače, spavati? Međutim, kad zavapi k meni, ja ću ga uslišiti, jer ja sam milosrdan.

²⁸ Ne proklinji Boga, niti govori ružno o knezu svoga naroda.

²⁹ Ne oklevaj da mi prineseš od obilja svoga žita i od svoga mladog vina i ulja.

Meni ćeš dati prvenca od svojih sinova.

³⁰ Isto ćeš činiti i sa krupnom i sitnom stokom: sedam dana neka ostane sa svojom majkom, a osmog dana ga donesi k meni.

³¹ Budite narod posvećen meni: ne jedite meso životinje koju je rastrgla divlja zver, nego ga bacite psima.

23

Zakoni o pravednosti i samilosti

¹ Ne širi lažne glasine. Ne pristaj uz zlikovca da svedočiš lažno.

² Ne sledi većinu da činiš zlo, niti se priklanjaj većini u izvrtanju pravde kad svedočiš u parnici.

³ Ne budi pristrasan prema siromahu u njegovoj parnici.

⁴ Ako naiđeš na zalutalog vola ili magarca svog neprijatelja, svakako mu ga moraš dovesti natrag.

⁵ Kad vidiš magarca onoga koji te mrzi da je pao pod svojim teretom, ne ostavljaj ga tako; moraš da mu pomogneš da se podigne sa svojim teretom.

⁶ Ne izvrći pravdu na štetu svog siromaha u njegovoj parnici.

⁷ Kloni se lažnih optužbi, ne ubijaj nevinog i pravednog, jer ja neću oprostiti zlikovcu.

⁸ Ne primaj mito, jer mito zaslepljuje one koji jasno vide i izvrće reči pravednika.

⁹ Ne ugnjetavajte došljaka, jer znate kako je došljaku. Pa i sami ste bili došljaci u Egiptu.

Zakoni o suboti

¹⁰ Šest godina zasejavaj zemlju i ubiri njen rod.

¹¹ Sedme godine je ostavi da počiva neobrađena, da se od nje hrane siromasi tvoga naroda. Što

ostane, neka divlje životinje pojedu. Isto tako ćeš činiti sa tvojim vinogradom i tvojim maslinjakom.

¹² Šest dana radi svoj posao, a sedmoga dana prestani sa radom, da se odmori tvoj vo i tvoj magarac, i da odahne sin tvoje sluškinje i došljak.

¹³ Dobro pazite na sve što sam vam rekao. Ne prizivajte imena drugih bogova. Neka ih tvoja usta ne izuste.

Praznici

¹⁴ Triput godišnje održavaj praznike u moju čast.

¹⁵ Slavi praznik Beskvasnih hlebova: sedam dana jedi beskvasni hleb, kako sam ti i zapovedio. Čini to u određeno vreme u mesecu avivu, jer si tog meseca izašao iz Egipta.

Neka se niko ne pojavljuje preda mnom praznih ruku!

¹⁶ Slavi i praznik žetve prvim plodovima od uroda što ga seješ na polju.

Takođe slavi i praznik berbe na kraju godine, kad s polja kupiš plodove svoga rada.

¹⁷ Triput godišnje neka se svi tvoji muški pojave pred Gospodom Bogom.

¹⁸ Ne prinosi mi krv žrtve s nečim što sadrži kvasac.

Salo od žrtve prinesene za moj praznik, neka ne ostane do jutra.

¹⁹ Najbolje prvine svoje zemlje donesi u Dom Gospoda, svoga Boga.

Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.

Obećanja i uputstva

²⁰ Evo, ja šaljem Anđela pred tobom da te čuva na putu, dok te ne dovede do mesta koje sam pripremio.

²¹ Čuvaj ga se i slušaj ga. Ne protivi mu se; on neće praštati vaše prestupe, jer je moje ime u njemu.

²² Ali ako ga zaista budete slušali i radili sve što vam kažem, ja ću biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima.

²³ Jer, moj Anđeo će ići pred tobom i dovesti te do Amorejaca, Hetita, Ferežana, Hananaca, Evejaca i Jevusejaca, i ja ću ih istrebiti.

²⁴ Ne klanjaj se njihovim bogovima, niti im služi. Ne povodi se za onim što oni čine, nego poruši njihove idole i porazbijaj njihove *svete* stubove.

²⁵ Služite Gospodu, svome Bogu, pa će blagosloviti tvoj hleb i vodu. Ja ću uklanjati pošast od tebe.

²⁶ U tvojoj zemlji neće biti pometkinje niti nerotkinje. Ja ću ti dati pun životni vek.

²⁷ Ja ću poslati svoj užas pred tobom; baciću u pometnju svaki narod koji susretneš, i učiniti da tvoji neprijatelji okrenu leđa i pobegnu od tebe.

²⁸ Stršljene ću poslati pred tobom da nagnaju u beg Evejce, Hanance i Hetite ispred tebe.

²⁹ Neću ih isterati pred tobom za godinu dana, da zemlja ne opusti i da se divlje životinje ne razmnože na tvoju štetu.

³⁰ Teraću ih malo po malo pred tobom, dok se ne umnožiš i zaposedneš zemlju.

³¹ Postaviću ti granice: od Crvenog mora* do Filistejskog mora†, i od pustinje do Eufrata. Naime, ja ću u vaše ruke predati stanovnike zemlje, koje ćeš isterati pred sobom.

³² Ne sklapaj savez sa njima i sa njihovim bogovima.

³³ Ne daj im da se nasele u tvojoj zemlji, da te ne navedu da grešiš protiv mene. Jer ako budeš služio njihovim bogovima, oni će ti biti zamka.”

24

Potvrđen savez

¹ Bog reče Mojsiju: „Popni se k Gospodu, ti, Aron, Nadav i Avijud, te sedamdeset izrailjskih starešina. Poklonite se izdaleka.

² Neka samo Mojsije pristupi Gospodu. Ostali neka ne prilaze. Narod neka se ne penje s njim.“

³ Mojsije ode i ispriča narodu sve Gospodnje reči i sve uredbe. Narod odgovori u jedan glas: „Vršićemo sve reči što ih je Gospod izrekao.“

⁴ Mojsije je napisao sve reči Gospodnje.

Sledećeg jutra je poranio i podigao žrtvenik u podnožju gore i dvanaest stubova za dvanaest izrailjskih plemena.

⁵ Zatim je poslao izrailjske mladiće da prinesu žrtve svespalnice i da žrtvuju Gospodu junce kao žrtve mira.

⁶ A Mojsije uzme polovinu krvi i ulije je u posude, a drugu polovinu izlije na žrtvenik.

* **23:31** Jevrejski *Jam-Suf*, a naziv Crveno more dolazi iz Septuaginte i Vulgate. Iz 1. Car 9,26 i 5. Moj 1,40 je jasan njegov položaj, gde se spominje grad Elat na severnoj obali, gde je danas Akapski zaliv.

† **23:31** Sredozemno more.

⁷ Onda je uzeo Knjigu saveza i glasno je pročitao narodu. Oni odgovoriše: „Vršićemo sve što je Gospod rekao, i pokoravati se *tome*.“

⁸ Mojsije je, zatim, uzeo krv i njome poškropio narod, i rekao: „Evo krvi saveza koji je Gospod sklopio sa vama na temelju svih ovih reči.“

⁹ Posle toga se Mojsije popeo sa Aronom, Nadavom, Avijudom i sedamdesetoricom izrailjskih starešina.

¹⁰ Oni su videli Boga Izrailjevog. Pod njegovim nogama je bilo nešto kao postolje od čistog safira, jasno kao sâmo nebo.

¹¹ *Bog* nije dizao svoju ruku na glavare Izrailjaca. Gledali su Boga, jeli i pili.

¹² Gospod reče Mojsiju: „Popni se k meni na goru. Ostani tamo, a ja ću ti dati kamene ploče sa Zakonom i zapovestima koje sam napisao za njihovu pouku.“

¹³ Mojsije ustane sa svojim pomoćnikom Isusom Navinom, i Mojsije se popne na goru Božiju.

¹⁴ Starešinama je rekao: „Vi nas čekajte ovde, dok se ne vratimo. Evo, Aron i Or su sa vama. Ko bude imao neki spor, neka se obrati njima.“

¹⁵ Mojsije se popne na goru, a oblak prekrije goru.

¹⁶ Slava Gospodnja se spustila na goru Sinaj, i oblak ju je obavijao šest dana. Sedmog dana *Gospod* pozove Mojsija iz oblaka.

¹⁷ Očima Izrailjaca je slava Gospodnja na vrhu gore izgledala kao sažižući oganj.

¹⁸ Mojsije je ušao usred oblaka i popeo se na goru. Na gori je Mojsije proveo četrdeset dana i četrdeset noći.

25

Uputstva za građenje svetog Šatora

¹ Gospod reče Mojsiju:

² „Reci Izrailjcima da mi prikupe prilog. Primajte prilog od svakog čoveka koji od srca daje prilog za mene.

³ Ovo je prilog koji ćete primati od njih:

zlatu, srebru, bronzu;

⁴ ljubičastu, skerletnu i tamno crvenu tkaninu, fini lan i kostret;

⁵ ovnujske kože obojene u crveno, fine kože; bagremovo drvo;

⁶ ulje za svetlo,

začine za ulje pomazanja i miomirisni kad;

⁷ oniks i drugo drago kamenje za ukivanje u oplećak i naprsnik.

⁸ Zatim mi sagradite Svetilište, pa ću se nastaniti među njima.

⁹ Napravi ovo Prebivalište i sve posuđe za njega tačno prema nacrtu koji ću ti pokazati.

Kovčeg saveza

¹⁰ Oni neka naprave Kovčeg od bagremovog drveta; dva i po lakta dug, lakat i po širok i lakat i po visok*.

¹¹ Obloži ga čistim zlatom, iznutra i spolja, i načini oko njega zlatan venac.

* **25:10** Oko 1,25 m dug, oko 75 cm širok i visok.

¹² Zatim izlij četiri zlatna koluta i prikuj ih na njegove četiri strane; dva koluta na jednu stranu i dva koluta na drugu.

¹³ Onda načini drške od bagremovog drveta i obloži ih zlatom.

¹⁴ Provuci ih kroz kolutove s obe strane Kovčega da se Kovčeg nosi o njima.

¹⁵ Drške neka ostanu u kolutima na Kovčegu; neka se iz njih ne izvlače.

¹⁶ U Kovčeg stavi Svedočanstvo koje ću ti dati.

Poklopac

¹⁷ Poklopac za Kovčeg napravi od čistog zlata. Neka bude dug dva i po lakta i širok lakat i po[†].

¹⁸ Zatim napravi dva heruvima od kovanog zlata. Prikuj ih na oba kraja poklopca;

¹⁹ jednog heruvima na jedan kraj, a drugog heruvima na drugi kraj poklopca. Pričvrsti ih na obe strane poklopca, tako da s njim čine jednu celinu.

²⁰ Heruvimi neka imaju podignuta krila prema gore, tako da zaklanjaju poklopac. Neka stoje licem okrenuti jedan prema drugome, tako da im lica budu okrenuta prema poklopcu.

²¹ Poklopac stavi na Kovčeg, a u Kovčeg stavi Svedočanstvo koje ću ti dati.

²² Sastajaću se s tobom kod poklopca, između dva heruvima što su na Kovčegu svedočanstva, i tamo ti saopštavati sve zapovesti za Izrailjce.

Sto za posvećene hlebove

[†] **25:17** Oko 1,25 m dug i oko 75 cm širok.

²³ Napravi sto od bagremovog drveta. Neka bude dva lakta dug, jedan lakat širok i jedan i po lakat visok[‡].

²⁴ Obloži ga čistim zlatom, i obrubi ga zlatnim pojasom.

²⁵ Napravi mu i dlanš široki okvir oko njega, i obrubi ga zlatnim pojasom.

²⁶ Zatim mu napravi četiri zlatna koluta i postavi ih na njegova četiri nožna ugla.

²⁷ Kolutovi neka budu pod okvirom da drže drške za nošenje stola.

²⁸ Drške napravi od bagremovog drveta i obloži ih zlatom. O njima će se nositi sto.

²⁹ Napravi za njega: tanjire, čaše, vrčeve i pehare za izlivanje prinosa. Napravi ih od čistog zlata.

³⁰ Na sto postavlja hleb da stalno bude pred a mnom.

Svećnjak

³¹ Svećnjak napravi od čistog zlata. Njegovo postolje, stalak, čašice, pupoljke i laticice – iskuj iz jednog komada.

³² Neka se grana u šest krakova: tri kraka s jedne strane stalka i tri kraka s druge strane stalka.

³³ Na jednom kraku neka budu tri čašice u obliku bademovog cveta, svaka s pupoljcima i laticama. Na drugom kraku neka takođe budu tri čašice u obliku bademovog cveta, svaka s pupoljcima i laticama. Tako neka bude sa svih šest krakova koji izbijaju iz svećnjaka.

³⁴ Sâm svećnjak neka ima četiri čašice u obliku bademovog cveta, svaka s pupoljcima i laticama.

[‡] 25:23 Oko 1 m dug, 50 cm širok i 75 cm visok. § 25:25 Oko 7,5 cm.

³⁵ Jedan pupoljak neka bude ispod prva dva kraka, drugi pupoljak ispod druga dva kraka, i treći pupoljak ispod poslednja dva kraka. Tako neka bude za svih šest krakova koji izbijaju iz svećnjaka.

³⁶ Pupiljci i krakovi neka čine jednu celinu sa svećnjakom. Sve to neka bude iskovan od jednog komada čistog zlata.

³⁷ Napravi i sedam svetiljki i postavi ih da osvetljavaju prostor ispred njega.

³⁸ Mašice i pepeljare napravi od čistog zlata.

³⁹ Za sve posuđe neka se upotrebi jedan talant* čistog zlata.

⁴⁰ Gledaj da napraviš to prema nacrtu koji ti je pokazan na gori.

26

Prebivalište Božijeg prisustva

¹ Prebivalište napravi od deset zavesa: od finog lana, te od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine. Na njima neka budu veštinom umetnika izvezeni heruvimi.

² Dužina svake zavesa neka bude dvadeset osam lakata, a širina četiri lakta*. Sve zavesa neka budu iste mere.

³ Pet zavesa neka budu spojene jedna za drugu, a tako i drugih pet zavesa neka budu spojene jedna za drugu.

⁴ Zatim načini petlje od ljubičaste tkanine pri rubu poslednje zavesa spojenoga dela, a to isto

* **25:39** Oko 34 kg. * **26:2** Oko 14 m duge i oko 2 m široke.

načini pri rubu posljednje zaveses u drugoj polovini spojenog dela.

⁵ Napravi pedeset petlji na prvoj zavesi i pedeset petlji pri rubu posljednje zaveses drugog spojenog dela. Petlje neka budu jedna naspram druge.

⁶ Zatim napravi pedeset zlatnih kopči. Zaveses ćeš kopčama sastaviti jednu s drugom, tako da Prebivalište bude jedna celina.

⁷ Potom od kozje dlake napravi zaveses za Šator povrha Prebivališta; napravi jedanaest zaveses.

⁸ Svaka zavesa neka bude trideset lakata duga i četiri lakta široka[†]; svih jedanaest zaveses neka budu iste mere.

⁹ Prvih pet zaveses sastavi posebno, a tako i ostalih šest zaveses sastavi posebno. Šestu zavesu udvostruči na prednjoj strani Šatora.

¹⁰ Zatim napravi pedeset petlji na rubu prvog spojenog dela, i pedeset petlji na rubu drugog spojenog dela.

¹¹ Onda napravi pedeset bronzanih kopči, pa ih prikopčaj za petlje da spajaju Šator u jednu celinu.

¹² Od preostalih zaveses, jednom polovinom pokrij zadnju stranu Prebivališta.

¹³ Ostatak zaveses neka visi po jedan lakat[‡] duž obe strane Šatora, da ga pokriva.

¹⁴ Zatim napravi pokrivač za Šator od ovnujskih koža obojenih u crveno, a povrha njega pokrivač od finih koža.

¹⁵ Napravi i daske od bagremovog drveta za Prebivalište, koje će stajati uspravno.

[†] **26:8** Oko 15 m duge i oko 2 m široke. [‡] **26:13** 1 lakat oko 50 cm.

¹⁶ Dužina svake daske biće deset lakata, a širina jedan i po lakatš.

¹⁷ Svaka daska neka ima dva klina, tako da daske stoje uspravno jedna uz drugu. Tako učini sa svakom daskom za Prebivalište.

¹⁸ Napravi daske za Prebivalište: dvadeset dasaka za južnu stranu,

¹⁹ i četrdeset srebrnih podnožja ispod dvadeset dasaka – dva podnožja ispod jedne daske, za njena dva klina, i dva podnožja ispod druge daske, za njena dva klina.

²⁰ Tako i na severnoj strani Prebivališta neka bude dvadeset dasaka

²¹ sa četrdeset srebrnih podnožja – dva podnožja ispod jedne daske, i po dva podnožja ispod svake naredne daske.

²² Za zapadnu stranu Prebivališta napravi šest dasaka.

²³ Za uglove na zadnjoj strani Prebivališta napravi dve daske.

²⁴ Neka stoje jedna uz drugu spojene na dnu, a na vrhu neka budu spojene jednim obručem. Neka tako obadve čine dva ugla.

²⁵ Dakle, neka bude ukupno osam dasaka i šesnaest srebrnih podnožja; po dva podnožja za svaku dasku.

²⁶ Napravi prečage od bagremovog drveta; pet prečaga za daske na jednoj strani Prebivališta,

²⁷ pet prečaga za daske na drugoj strani Prebivališta, i pet prečaga za daske na zadnjoj strani Prebivališta, prema zapadu.

Š **26:16** Dužina oko 5 m a širina oko 75 cm.

²⁸ Srednja prečaga neka se pruža sredinom dasaka s jednog kraja na drugi.

²⁹ Daske obloži zlatom, a obruče za prečage napravi od zlata. Prečage obloži zlatom.

³⁰ Podigni Prebivalište prema nacrtu koji ti je pokazan na gori.

Zavesa

³¹ Napravi zavesu od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i finog lana, a na njoj izvezi heruvime umetničkom veštinom.

³² Okači je na četiri zlatom obložena stuba od bagremovog drveta, sa kukama od zlata. Neka stoje na četiri srebrna podnožja.

³³ Zavesu okači za kopče, pa donesi tamo, iza zaves, Kovčeg svedočanstva. Zavesa će vam deliti Svetinju od Svetinje nad svetinjama.

³⁴ Stavi poklopac na Kovčeg svedočanstva u Svetinji nad svetinjama.

³⁵ Sto postavi izvan zaves, a svećnjak na južnu stranu Prebivališta, nasuprot stola. Sto postavi na severnu stranu.

³⁶ Napravi zastor za ulaz u Šator od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, te od finog lana – vezom izvezen.

³⁷ Za zastor napravi pet stubića od bagremovog drveta i obloži ih zlatom. Kuke za njih neka budu od zlata. Izlij za njih pet bronzanih podnožja.

¹ Napravi žrtvenik od bagremovog drveta. Neka bude četvrtastog oblika: pet lakata dug, pet lakata širok, i tri lakta visok*.

² Na njegova četiri ugla napravi rogove, tako da žrtvenik i rogovi čine jednu celinu. Žrtvenik obloži bronzom.

³ Zatim napravi lonce za uklanjanje pepela, lopatice, kotliće i mašice. Sve posude načini od bronzne.

⁴ Napravi za žrtvenik rešetku od bronzne, u obliku mreže. Na mreži načini četiri bronzana obruča za njena četiri ugla.

⁵ Mrežu pričvrsti za okvir ispod žrtvenika, tako da doseže do polovine žrtvenika.

⁶ Onda napravi drške za žrtvenik od bagremovog drveta i obloži ih bronzom.

⁷ Drške neka se provuku kroz kolutove s obe strane žrtvenika, radi nošenja.

⁸ Napravi ga od dasaka, i neka bude šupalj. Kako ti je pokazano na gori, tako neka bude napravljen.

Dvorište

⁹ Napravi dvorište za Prebivalište. Na južnoj strani, zavese za dvorište neka budu od finog lana, dužine stotinu lakata† za tu stranu.

¹⁰ Neka budu okačene o dvadeset stubova sa dvadeset bronzanih podnožja. Kuke i šipke za stubove neka budu od srebra.

¹¹ Dužina zavese na severnoj strani takođe neka bude stotinu lakata. Neka bude dvadeset stubova sa dvadeset bronzanih podnožja. Kuke i šipke za stubove neka budu od srebra.

* 27:1 Oko 2,5 m dug i širok, i oko 1,5 m visok. † 27:9 Oko 50 m dužine.

¹² Širinu dvorišta, njegovu zapadnu stranu, neka pokriva pedeset lakata[‡] zavese. I tamo neka bude deset stubova sa deset podnožja.

¹³ Širina dvorišta na istoku neka bude pedeset lakata[§].

¹⁴ Zavese s jedne strane ulaza neka su petnaest lakata* duge, sa svoja tri stuba i njihova tri podnožja.

¹⁵ Zavese za drugu stranu ulaza neka su takođe petnaest lakata duge, sa svoja tri stuba i njihova tri podnožja.

¹⁶ Za dvorišni ulaz daj da se vezom izveze dvadeset lakata[†] dug zastor od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i finog lana. Neka bude na četiri stuba i njihova četiri podnožja.

¹⁷ Svi stubovi oko dvorišta neka budu spojeni srebrnim kukama. Njihova podnožja neka budu od bronz.

¹⁸ Dužina dvorišta neka bude stotinu lakata, širina pedeset lakata, a visina pet lakata[‡], sa zavesima od finog lana i bronzanim podnožjima.

¹⁹ Sve potrepštine za Prebivalište, čemu god da služe, njegovi kočici, kao i svi kočici za dvorište, neka budu od bronz.

Ulje za svećnjak

²⁰ Zapovedi Izrailjcima da ti donesu čistog, sveže iscedenog, maslinovog ulja za svećnjak, da svetlo stalno gori.

[‡] 27:12 Oko 25 m dužine. [§] 27:13 Oko 50 m dužine. * 27:14 Oko 7,5 m dužine. [†] 27:16 Oko 10 m. [‡] 27:18 Oko 50 m dužine, oko 25 m širine i 2,5 m visine.

²¹ Aron i njegovi sinovi će ga postavljati u Šatoru od sastanka, izvan zavese koja je ispred Sve-dočanstva, da gori pred Gospodom, od večeri do jutra. To je trajna uredba za Izrailjce, od naraštaja do naraštaja.

28

Sveštenička odora

¹ Izdvoj od Izrailjaca svog brata Arona i njegove sinove: Nadava, Avijuda, Eleazara i Itamara, pa ih dovedi k sebi, da mi služe kao sveštenici.

² Napravi svetu odoru za svog brata Arona na čast i ukras.

³ Reci svim veštim ljudima koje sam obdario mudrošću da naprave odoru za njegovo posvećenje, da bi mi služio kao sveštenik.

⁴ Ovakvu će odoru napraviti: naprsnik, oplećak, plašt, vezenu košulju, turban i pojas. Takvu će odoru napraviti za tvog brata Arona i za njegove sinove, da mi služe kao sveštenici.

⁵ Neka upotrebe za nju zlato, ljubičastu, skerletnu i tamno crvenu tkaninu i fini lan.

Oplećak - Efod

⁶ Oplećak neka naprave od zlata, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i od finog lana - vešto izvezenog.

⁷ Neka na njemu budu dve naramenice da pričvršćuju oba njegova kraja.

⁸ Pojas kojim će se oplećak opasivati neka takođe bude od zlata, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine i finog lana, tako da s njim sačinjava jedan komad.

⁹ Zatim uzmi dva draga kamena oniksa i u njih ureži imena Izrailjevih sinova:

¹⁰ šest imena na jednom kamenu i šest ostalih imena na drugom kamenu, prema redu njihovog rođenja.

¹¹ Ureži imena sinova Izrailjevih u dva kamena kao što zlatar urezuje pečate na prstenje, i optoči ih zlatnim okvirom.

¹² Umetni ta dva draga kamena u naramenice oplećka u sećanje na sinove Izrailjeve. Aron će ih nositi na ramenima pred Gospodom kao potsetnik.

¹³ Onda napravi dva koluta od zlata,

¹⁴ i dva lančića od čistog zlata u obliku upletene uzice, pa ih pričvrsti za kolutove.

Naprnsnik za presuđivanje

¹⁵ Naprnsnik za presuđivanje napravi umetničkom veštinom. Napravićeš ga na isti način kao oplećak: od zlata, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i finog lana.

¹⁶ Neka bude u obliku četvorougla, udvojen; pedalj* dug i pedalj širok.

¹⁷ Poređaj na njemu četiri reda dragog kamenja. U prvom redu: rubin, topaz i smaragd;

¹⁸ u drugom redu: malahit, safir i dijamant;

¹⁹ u trećem redu: hijacint, ahat i ametist;

²⁰ a u četvrtom redu: hrisolit, oniks i jaspis.

Neka budu optočeni zlatnim okvirom.

²¹ To drago kamenje predstavljaće imena dvanaest sinova Izrailjevih; na svakom će biti

* **28:16** Oko 23 cm.

urezano, kao na pečatu na prstenju, po jedno ime za svako od dvanaest plemena.

²² Napravi za naprsnik lančice od čistog zlata u obliku upletene uzice.

²³ Zatim napravi za naprsnik dva zlatna kolutića i pričvrsti ih na dva gornja ugla naprsnika.

²⁴ Zlatne lančice priveži za dva kolutića na uglovima naprsnika.

²⁵ Oba kraja lančica priveži za dva okvira, pa ih pričvrsti za dve naramenice s prednje strane oplećka.

²⁶ Onda napravi dva kolutića od zlata i pričvrsti ih za dva donja ugla naprsnika, pri rubu unutrašnje strane do oplećka.

²⁷ Nadalje, napravi dva kolutića od zlata i pričvrsti ih za donji kraj naramenice oplećka, na njegovoj prednjoj strani, kod šava iznad pojasa oplećka.

²⁸ Neka se kolutići naprsnika privežu za kolutiće oplećka uzicom od purpura, tako da naprsnik stoji iznad pojasa, kako ne bi spadao s oplećka.

²⁹ Aron će nositi imena sinova Izrailjevih na naprsniku za presuđivanje, na svom srcu, kad god bude ulazio u Svetinju, kao stalni potsetnik pred Gospodom.

³⁰ U naprsnik za presuđivanje stavi Urim i Tumim, da budu na Aronovom srcu, kad god bude stupao pred Gospoda. Aron će ih nositi na srcu, te uvek donositi presude među Izrailjcima pred Gospodom.

Plašt

³¹ Plašt za oplećak napravi od ljubičaste tkanine.

³² U njegovoj sredini neka bude prorez za glavu. Rub oko proreza neka se opšije vezenim okovratnikom, da se plašt ne bi cepao.

³³ Zatim svuda oko ruba plašta napravi narove od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, a između njih zvončice od zlata:

³⁴ zvonce od zlata pa nar, zvonce od zlata pa nar, i tako svuda okolo uz rub plašta.

³⁵ Neka ga Aron ima na sebi kad vrši službu, da se čuje kad ulazi u Svetinju pred Gospoda i kad izlazi – da ne bi umro.

³⁶ Napravi pločicu od čistog zlata i na njoj ureži, kao na pečatu: 'POSVEĆEN GOSPODU'.

³⁷ Priveži je ljubičastom vrpcom i postavi je na vrh turbana, s prednje strane.

³⁸ Neka bude na Aronovom čelu. Aron će, pak, preuzeti na sebe krivice koje Izrailjci počine pri prinošenju svih svojih posvećenih prinosa. Pločica će uvek stajati na Aronovom čelu, kako bi našli smilovanje pred Gospodom.

³⁹ Zatim istkaj košulju od lana, i napravi turban od lana, i vezom izvezeni opasač.

⁴⁰ Aronovim sinovima napravi košulje sa opasačima i turbane, njima na čast i ukras,

⁴¹ pa u njih obuci svog brata Arona i njegove sinove s njim. Zatim ih pomaži, uvedi u službu i posveti ih, da mi služe kao sveštenici.

⁴² Napravi im i gaće od lana da im pokrivaju goli deo tela, od struka do bedara.

⁴³ Neka ih Aron i njegovi sinovi nose kad god ulaze u Šator od sastanka, ili kad pristupaju

žrtveniku da vrše bogoslužje u Svetinji nad svetinjama, da ne navuku krivicu na sebe i umru.

Ovo je trajna uredba za njega i njegovo potomstvo posle njega.

29

Posvećenje Arona i njegovih sinova za svešteničku službu

¹ Ovako ćeš postupiti s njima da ih posvetiš za moje sveštenstvo: uzmi jednog junca i dva ovna bez mane;

² onda uzmi beskvasni hleb, beskvasne kolače zamešene s uljem, i beskvasne lepinje premazane uljem. Napravi ih od pšeničnog brašna.

³ Stavi ih u jednu košaru i u njoj ih prinesi s juncem i dva ovna.

⁴ Onda dovedi Arona i njegove sinove na ulaz u Šator od sastanka i operi ih vodom.

⁵ Zatim uzmi odoru i obuci Arona u košulju, ogrtač oplećka, oplećak i naprsnik i opaši ga izvezenim pojasom oplećka.

⁶ Stavi mu turban na glavu i na njoj pričvrsti posvetni natpis.

⁷ Zatim uzmi ulje za pomazanje i pomaži ga izlivajući ulje na njegovu glavu.

⁸ Onda dovedi njegove sinove, obuci im košulje,

⁹ opaši ih pojasevima – kako Arona tako i njegove sinove – i obavij im turbane. Tako neka im pripada sveštenstvo prema trajnoj uredbi. Tako ćeš uvesti u službu Arona i njegove sinove.

Žrtva za posvećenje

¹⁰ Dovedi onda junca pred Šator od sastanka, a Aron i njegovi sinovi neka polože ruke na njegovu glavu.

¹¹ Ti onda zakolji junca pred Gospodom kod ulaza u Šator od sastanka.

¹² Uzmi nešto od krvi junca i prstom je namaži na rogove žrtvenika, a ostatak krvi izlij podno žrtvenika.

¹³ Zatim skini sve salo oko iznutrica, jetrenu mrežicu, i oba bubrega s lojem, pa to spali na žrtveniku.

¹⁴ Meso junca, njegovu kožu i balegu spali izvan tabora. To je žrtva za greh.

¹⁵ Nakon toga uzmi jednog ovna, a Aron i njegovi sinovi neka polože ruke na njegovu glavu.

¹⁶ Zakolji ovna i uzmi nešto od njegove krvi, pa njome zapljusni žrtvenik sa svih strana.

¹⁷ Ovna iseci na komade, operi mu iznutrice i noge, pa ih stavi na ostale delove i glavu.

¹⁸ Zatim celog ovna spali na žrtveniku. To je žrtva svespalnica Gospodu, ugodni miris, paljena žrtva za Gospoda.

¹⁹ Onda uzmi drugog ovna. Aron i njegovi sinovi neka polože ruke na njegovu glavu,

²⁰ a ti ga zakolji. Onda uzmi nešto krvi i njome namaži resicu desnog uha Aronovog, te resicu desnog uha njegovih sinova, palac njihove desne ruke, i palac njihove desne noge. Ostatkom krvi zapljusni žrtvenik sa svih strana.

²¹ Zatim uzmi nešto krvi sa žrtvenika i ulja za pomazanje, pa njima poškropi Arona i njegovu odeždu, a tako i njegove sinove i njihove odežde.

Tako će biti posvećen on i njegova odežda, kao i njegovi sinovi i njihove odežde.

²² Potom uzmi salo od ovna, salo s repa, salo oko iznutrica, jetrenu mrežicu, oba bubrega sa salom oko njih, i desnu plećku – jer je ovan žrtva za posvećenje –

²³ zatim jedan okrugli hleb, jedan kolač zamešen s uljem, i jednu lepinju iz košare sa beskvasnim hlebom što je pred Gospodom.

²⁴ Sve to položi na ruke Arona i njegovih sinova, pa prinesi žrtvu dizanicu pred Gospodom.

²⁵ Zatim uzmi to iz njihovih ruku, pa spali na žrtveniku povrh žrtve svespalnice, kao ugodni miris pred Gospodom. To je paljena žrtva Gospodu.

²⁶ Uzmi zatim grudi ovna koji je prinesen za Aronovo posvećenje i prinesi ih kao žrtvu dizanicu pred Gospodom. Taj deo neka pripadne tebi.

²⁷ Posveti grudi koje su bile prinesene kao žrtva dizanica i but koji je bio prinesen kao žrtveni dar od ovna prinesenog za posvećenje Arona i njegovih sinova.

²⁸ Aron i njegovi sinovi neka primaju taj deo od Izrailjaca, jer je to žrtva dizanica. Izrailjci će davati taj deo kada budu prinosili žrtve mira koje se podižu Gospodu. Ovo je trajna uredba.

²⁹ Aronove posvećene odežde neka pripadnu njegovim sinovima posle njega; u njima neka budu pomazani i uvedeni u službu.

³⁰ Sin koji ga nasledi kao sveštenik, neka ih sedam dana nosi, kad uđe u Šator od sastanka da vrši bogoslužjenje u Svetinji.

³¹ Zatim uzmi ovna posvećenja i skuvaj njegovo meso na svetom mestu.

³² Aron i njegovi sinovi neka jedu meso od tog ovna sa hlebom iz košare, na ulazu u Šator od sastanka.

³³ Dakle, što je bilo prineseno za njihovo otkupljenje prilikom njihovog uvođenja u službu – to neka jedu. Neovlašćen ne sme to da jede, jer je posvećeno.

³⁴ Ako preostane šta mesa i hleba, spali na vatri; to ne sme da se jede, jer je posvećeno.

³⁵ Postupi sa Aronom i njegovim sinovima onako kako sam ti zapovedio. Sedam dana ih uvodi u službu.

³⁶ Svakog dana prinesi junca kao žrtvu za greh – za otkupljenje. Prinesi i žrtvu za greh da otkupiš žrtvenik, a zatim ga pomaži da ga posvetiš.

³⁷ Sedam dana prinosi žrtvu otkupljenja za žrtvenik i posvećuj ga. Tada će žrtvenik postati presvet, i što god ga se dotakne biće posvećeno.

³⁸ A ovo ćeš stalno prinositi na žrtvu: dnevno dva jagnjeta od godinu dana.

³⁹ Jedno jagnje prinesi ujutro, a drugo prinesi uveče.

⁴⁰ S prvim jagnjetom prinesi jednu desetinu efe* brašna zamešenog s četvrtinom hina† ulja od tučenih maslina, i žrtvu izlivnicu od četvrtine hina vina.

⁴¹ Drugo jagnje prinesi uveče. S njim prinesi istu žitnu žrtvu kao ujutro, i žrtvu izlivnicu na ugodni miris, paljenu žrtvu Gospodu.

⁴² Neka se ova žrtva svespalnica prinosi na ulazu u Šator od sastanka, pred Gospodom, od pokolenja

* 29:40 Oko 1,6 kg. † 29:40 Oko 1 l.

do pokolenja. Tamo ću se sastajati s tobom da ti govorim.

⁴³ Tamo ću se sastajati i s Izrailjcima, i moja će slava posvetiti to mesto.

⁴⁴ Ja ću posvetiti Šator od sastanka i žrtvenik. Takođe ću posvetiti Arona i njegove sinove da mi služe kao sveštenici.

⁴⁵ Ja ću boraviti među Izrailjcima i biti njihov Bog.

⁴⁶ Tada će znati da sam ja, Gospod, Bog njihov, koji ih je izveo iz Egipta da boravim među njima. Ja sam Gospod, Bog njihov!

30

Kadioni žrtvenik

¹ Napravi žrtvenik za paljenje kada; napravi ga od bagremovog drveta.

² Neka bude četvorouglast: jedan lakat dug, jedan lakat širok, i dva lakta visok*. Njegovi rogovi neka budu iz jednog dela s njim.

³ Obloži ga čistim zlatom: njegovu gornju stranu, njegove strane unaokolo i njegove robove. Obrubi ga zlatnim okvirom.

⁴ Zatim mu napravi po dva zlatna koluta na obe bočne strane i pričvrsti ih ispod okvira, da se kroz njih provuku drške za nošenje žrtvenika.

⁵ Drške napravi od bagremovog drveta i obloži ih zlatom.

⁶ Postavi žrtvenik ispred zavese što zaklanja Kovčeg svedočanstva, ispred poklopca nad svedočanstvom. Tu ću se sastajati s tobom.

* **30:2** Oko 50 cm dug i širok i oko 1 m visok.

⁷ Neka Aron na njemu pali mirisni kad. Paliće ga svakog jutra, kad bude pripremao svetla.

⁸ Neka ga Aron ponovo pali kad bude palio svetla uveče, tako da mirisni kad stalno gori pred Gospodom u sva pokolenja.

⁹ Na žrtveniku ne prinosite nikakav tuđi kad, ni žrtvu svespalnicu, ni prinos, ni žrtvu izlivnicu.

¹⁰ Jednom godišnje neka Aron izvrši obred otkupljenja nad rogovima prinoseći krv žrtve za otkupljenje greha. To neka se čini jednom godišnje za sva pokolenja. Jer, žrtvenik je presveta svetinja Gospodu.“

Hramski porez

¹¹ Gospod zatim reče Mojsiju:

¹² „Kad praviš popis Izrailjaca, neka svako ko se ubraja u popis da Gospodu otkupninu za svoj život, da ih ne pogodi pomor dok ih popisuješ.

¹³ Svako ko podleže popisu neka da: pola šekela† – prema hramskoj meri (jedan šekel je dvadeset gera‡). Tih pola šekela će biti prinos Gospodu.

¹⁴ Svi koji podležu popisu, dakle, oni od dvadeset godina pa naviše, davaće ovaj prinos Gospodu.

¹⁵ Bogati neće davati više, niti siromašni manje od pola šekela§, kada daju prinos Gospodu kao otkup za svoj život.

¹⁶ Zatim uzmi otkupni novac od Izrailjaca, i upotrebi ga za službu u Šatoru od sastanka. Neka to bude podsetnik Izrailjcima pred Gospodom, da ste otkupili svoje živote.“

† 30:13 Oko 6 gr. ‡ 30:13 Oko 12 gr. § 30:15 Oko 6 gr.

Bronzani umivaonik

¹⁷ Gospod reče Mojsiju:

¹⁸ „Napravi umivaonik od bronzе sa bronzanim postoljem, za pranje. Postavi ga između Šatora od sastanka i žrtvenika, i naliј u njega vodu.

¹⁹ Neka Aron i njegovi sinovi peru u njemu ruke i noge.

²⁰ Kad god ulaze u Šator od sastanka, neka se operu vodom, da ne pomru. Takođe, kad god pristupaju žrtveniku da obavljaju službu i da prinose svespalnice Gospodu,

²¹ neka operu ruke i noge, da ne pomru. Ovo je trajna uredba za Arona i njegovo potomstvo za sva njihova buduća pokolenja.“

Ulje za pomazanje

²² Zatim Gospod reče Mojsiju:

²³ „Uzmi najbolje začine: pet stotina šekela* smirne, polovinu te mere cimeta, to jest, dve stotine pedeset šekela, dve stotine pedeset šekela† mirišljave trske,

²⁴ pet stotina šekela‡ kasije prema hramskoj meri, i hin§ maslinovog ulja.

²⁵ Napravi od toga sveto ulje za pomazanje apotekarskom veštinom. To će biti sveto ulje za pomazanje.

²⁶ Njime pomaži Šator od sastanka i Kovčeg svedočanstva;

²⁷ sto i sav njegov pribor; svećnjak i sav njegov pribor; kadioni žrtvenik;

* **30:23** Oko 5,8 kg. † **30:23** Oko 3 kg. ‡ **30:24** Oko 5,8 kg.

§ **30:24** Oko 4 l.

²⁸ žrtvenik za žrtve svespalnice i sav njegov pribor, i umivaonik sa svojim postoljem.

²⁹ Posveti ih, pa će biti presveta svetinja. Ko god ga se dotakne biće posvećen.

³⁰ Zatim pomaži Arona i njegove sinove, i posveti ih da mi služe kao sveštenici.

³¹ A Izrailjcima reci: 'Ovo je moje posvećeno ulje za pomazanje za sva pokolenja.

³² Ono se ne sme izlivati na telo neposvećenog čoveka, niti ga pravite od istih sastojaka. Ono je sveto, pa sveto neka bude i vama.

³³ Ko god napravi ulje od istih sastojaka ili ga stavi na nekog tuđinca, neka se istrebi iz svog naroda."

Miomirisni kad

³⁴ Gospod još reče Mojsiju: „Uzmi začine: natafe, šeheleta, helbene, i čistog tamjana, sve u jednakim količinama,

³⁵ pa napravi miomirisni kad apotekarskom veštinom, posoljen, čist i svet.

³⁶ Nešto od toga izmrvi u prah i stavi pred Sve-dočanstvo u Šatoru od sastanka, gde ću se sastajati s tobom. Ulje neka bude za vas presveta svetinja.

³⁷ Miomirisni kad spravljen od ovih sastojaka ne smete praviti za sebe. To drži kao svetinju, jer je Gospodu posvećeno.

³⁸ Ko god za sebe napravi takav kad da mu miriše, neka se istrebi iz svoga naroda."

31

Izbor graditelja Šatora od sastanka

¹ Gospod opet reče Mojsiju:

² „Vidi, ja sam po imenu pozvao Veseleila, sina Urijinog, sina Orovog, iz Judinog plemena.

³ Ispunio sam ga Duhom Božijim, *i podario mu mudrost, pronicljivost i znanje za svaku vrstu veštine:*

⁴ *da vešto smišlja nacрте za izradu predmeta od zlata, srebra i bronzе;*

⁵ *da reže i umeće kamenje; da rezbari drvo, i da radi svakovrsne poslove.*

⁶ Njemu sam pridodao Elijava, sina Ahisamakovog, iz Danovog plemena. Veštinom sam obdario i sve sposobne ljude, da naprave sve što sam zapovedio:

⁷ Šator od sastanka, Kovčег svedočanstva s poklopcem na njemu; sav nameštaj za Šator;

⁸ sto i njegov pribor; svećnjak od čistog zlata sa svim svojim priborom; kadioni žrtvenik;

⁹ žrtvenik za žrtve svespalnice sa svim svojim priborom, i umivaonik sa svojim postoljem;

¹⁰ pa izvezene odežde, posvećene odežde za sveštenika Arona i odežde za njegove sinove kad služe kao sveštenici;

¹¹ ulje za pomazanje, i miomirisni kad za Svetinju. Neka učine sve kako sam zapovedio.“

Uputstva za subotu

¹² Zatim Gospod reče Mojsiju:

¹³ „Reci ovo Izrailjcima: 'Držite moje subote, jer je to znak između mene i vas, od pokolenja do pokolenja, da biste znali da sam ja, Gospod, koji vas posvećujem.

¹⁴ Držite subotu, jer je sveta za vas. Ko god je oskrnavi, neka se svakako pogubi; ko god bude

radio kakav posao u subotu, neka se istrebi iz svog naroda.

¹⁵ Šest dana neka se radi, a sedmog dana neka bude subota potpunog odmora posvećena Gospodu. Ko god bude radio kakav posao u subotu, neka se svakako pogubi.

¹⁶ Stoga, neka Izrailjci drže subotu, slaveći je kao večni savez od pokolenja do pokolenja.

¹⁷ To će biti večni znak između mene i Izrailjaca, jer je Gospod za sedam dana stvorio nebo i zemlju, a u sedmi dan je prestao da radi i odahnuo.”“

¹⁸ Kad je Gospod prestao da govori s Mojsijem na gori Sinaj, dao mu je dve ploče Svedočanstva, kamene ploče, ispisane Božjim prstom.

32

Nevera Izrailjaca - zlatno tele

¹ Kad je narod video da Mojsije dugo ne silazi s gore, sabrao se oko Arona i rekao mu: „Na noge! Napravi nam boga* koji će ići pred nama, jer ne znamo šta se dogodilo sa onim Mojsijem koji nas je izveo iz Egipta.“

² Aron im odgovori: „Poskidajte zlatne naušnice sa ušiju svojih žena, sinova i ćerki, pa ih donesite k meni.“

³ Sav narod je poskidao zlatne naušnice sa svojih ušiju i doneo ih Aronu.

⁴ Ovaj je to zatim uzeo od njih, rastopio zlato u kalupu i od toga napravio kip teleta. Narod reče: „Evo, tvojih bogova, Izrailju, koji su te izveli iz egipatske zemlje!“

* **32:1** Ili: *Ovo su tvoji bogovi*. Isto je i u st. 4 i 23.

⁵ Kad je Aron to video, sagradio je pred njim žrtvenik i objavio: „Sutra je praznik Gospodu!“

⁶ Sledećeg jutra su ustali, prineli žrtvu svespalnicu i pristupili sa žrtvama mira. Onda je narod posedao da jede i pije, i ustao da se zabavlja.

⁷ Tada Gospod reče Mojsiju: „Idi i siđi, jer se iskvario tvoj narod, koji si izveo iz zemlje egiptске!“

⁸ Brzo su skrenuli s puta koji sam im zapovedio. Izlili su sebi kip teleta, klanjali mu se i prineli mu žrtve. I još su govorili: 'Ovo je bog tvoj, Izrailju, koji te je izveo iz Egipta!'“

⁹ Gospod nastavi: „Vidim da je ovaj narod tvrda vrata.

¹⁰ Zato me pusti sada da iskalim svoj gnev na njima i da ih pobijem. Onda ću od tebe učiniti veliki narod.“

¹¹ Tada Mojsije stade da preklinje Gospoda, svoga Boga: „Zašto, Gospode, da iskaljuješ svoj gnev na tvoj narod koji si izveo iz Egipta velikom silom i moćnom rukom?“

¹² Zašto da Egipćani kažu: 'Sa zlom ih je namerom izveo, da ih pobije u gorama, i istrebi ih s lica zemlje'? Odvrati svoj plamteći gnev i odustani od nevolje kojom hoćeš da udariš svoj narod!

¹³ Seti se svojih slugu Avrahama, Isaka i Izrailja, kojima si se zakleo samim sobom, rekavši im: 'Umnožiću vaše potomstvo kao zvezde na nebu, i svu ovu zemlju koju sam vam obećao daću vašem potomstvu, da zauvek postane njihovo nasleđstvo.'“

¹⁴ I Gospod je odustao od nesreće, koju je nameravao da svali na svoj narod.

¹⁵ Mojsije se okrene i siđe s gore. U rukama je nosio dve ploče Svedočanstva. Ploče su bile ispisane na obe strane; ispisane i s jedne i s druge strane.

¹⁶ Ploče su bile Božije delo; reči na pločama je urezao sam Bog.

¹⁷ Isus Navin je čuo buku naroda koji je galamio, pa je rekao Mojsiju: „Ratna buka u taboru!“

¹⁸ Mojsije mu na to reče:
„Ne kliću to pobednici,
niti žale pobeđeni,
pevanje je sve što čujem.“

¹⁹ Kad se približio taboru i video tele i igranje, Mojsije planu gnevom. Baci on ploče iz ruku i razbije ih na podnožju gore.

²⁰ Onda uzme tele, spali ga i izmrvi u prah, pa ga prospe u vodu i natera Izrailjce da je piju.

²¹ Mojsije, potom, upita Arona: „Šta ti je skrivio ovaj narod, da si ga uvalio u tako veliki greh?“

²² „Neka se moj gospodar ne gnevi – odgovori mu Aron. I sam znaš da je ovaj narod sklon zlu.

²³ Oni su mi rekli: 'Napravi nam bogove koji će ići pred nama, jer ne znamo šta se dogodilo s onim čovekom Mojsijem, koji nas je izveo iz Egipta.'

²⁴ Ja sam im onda rekao: 'Ko ima zlata, neka ga skine sa sebe.' Oni su mi dali zlato, a ja sam ga bacio u vatru, i izašlo je ovo tele.“

²⁵ Mojsije je video da se narod razuzdao, jer ga je Aron prepustio razuzdanosti, na zloradost njegovih neprijatelja.

²⁶ Tada Mojsije stade na ulaz u tabor i reče: „Ko je za Gospoda, neka stane uz mene.“ Svi Leviti se okupiše oko njega.

²⁷ On im reče: „Govori Gospod, Bog Izrailjev: 'Neka svako od vas pripaše mač o bedro! Vratite se i prođite kroz tabor, od ulaza do ulaza, pa neka svako ubije ko brata, ko prijatelja, ko suseda.'“

²⁸ Leviti su učinili kako im je Mojsije naredio. Tog dana je palo oko tri hiljade ljudi.

²⁹ Tada Mojsije reče: „Danas ste stupili u službu Gospodnju, svaki uz cenu sina ili brata, te vas je on blagoslovio danas.“

³⁰ Ujutro je Mojsije rekao narodu: „Veliki ste greh počinili. Ipak, ja ću se uspeti Gospodu, ne bih li ga, kako, umolio za otkupljenje vašeg greha.“

³¹ Mojsije se vrati Gospodu i reče: „O, kako je velik greh počinio ovaj narod napravivši sebi boga od zlata!

³² Ali sada im oprosti greh, a ako nećeš, izbriši i mene iz svoje knjige koju si napisao.“

³³ Gospod reče Mojsiju: „Izbrisaću iz svoje knjige samo onog koji je zgrešio protiv mene.

³⁴ A ti sad povedi ovaj narod tamo gde sam ti rekao. Evo, moj Anđeo će ići pred tobom. A kad dođe vreme da ih kaznim, kazniću ih za njihov greh.“

³⁵ Gospod je udario narod *pomorom* zbog teleta, koje je Aron napravio.

33

Narod napušta goru Sinaj

¹ Gospod reče Mojsiju: „Idi! Idi odavde gore, ti i narod koji si izveo iz Egipta, i pođi gore u zemlju za koju sam se zakleo Avrahamu, Isaku i Jakovu: 'Daću je tvom potomstvu.'“

² A ja ću poslati pred tobom Anđela i isteraću Hanance, Amorejce, Hetite, Ferežane, Evejce i Jevusejce

³ i *dovesti vas* u zemlju kojom teku mleko i med. Ja neću poći gore s tobom, da vas ne bih istrebio na putu, jer ste narod tvrdovrat.“

⁴ Kad je narod čuo ove oštre reči, toliko se ožalostio da niko nije stavio na sebe nakit.

⁵ Gospod reče Mojsiju: „Reci Izrailjcima: 'Vi ste narod tvrdovrat. Kad bih samo za tren išao gore sa vama, pobio bih vas. Zato skinite sa sebe nakit, a ja ću videti kako da postupim s vama.'“

⁶ Tako su Izrailjci poskidali sa sebe nakit kod gore Horiv.

Šator od sastanka

⁷ Mojsije je uzeo šator i postavio ga daleko izvan tabora. Nazvao ga je šator od sastanka. Ko god je hteo da traži volju Gospodnju, odlazio bi u šator od sastanka koji se nalazio izvan tabora.

⁸ A kada bi Mojsije odlazio u šator, sav narod bi ustajao i svako bi stajao na ulazu u svoj šator i gledao za Mojsijem sve dok ovaj ne uđe u šator.

⁹ Kad bi Mojsije ušao u šator, stub oblaka bi se spuštao i stajao na ulazu u šator, dok je *Gospod* razgovarao sa Mojsijem.

¹⁰ Kada bi narod video da stub oblaka stoji na ulazu u šator, sav narod bi ustajao i svako bi se klanjao na ulazu svoga šatora.

¹¹ Gospod je razgovarao s Mojsijem licem u lice, kao što bi neko razgovarao sa svojim prijateljem. Mojsije bi se zatim vratio u tabor. Međutim, njegov

pomoćnik Isus, sin Navinov, mladić, ne bi napuštao šator.

Gospod pristaje da putuje sa Izrailjcima

¹² Mojsije se obrati Gospodu: „Ti si mi rekao: 'Povedi ovaj narod', ali mi nisi objavio koga ćeš poslati sa mnom. Ti si takođe rekao: 'Poznajem te po imenu, i ti si našao naklonost preda mnom.'

¹³ Ako sam, dakle, našao naklonost pred tobom, otkrij mi svoje puteve da bih te poznavao i da bih i dalje nalazio tvoju naklonost. Uzmi u obzir da je ovaj narod tvoj narod.“

¹⁴ Gospod na to reče: „Ja lično ću poći s tobom, i *tako* te uspokojiti.“

¹⁵ Mojsije reče: „Ako ti lično ne pođeš sa nama, ne izvodi nas odavde gore.“

¹⁶ Kako će se znati da sam našao naklonost pred tobom, ja i tvoj narod, ako ne po tome što ćeš poći sa nama? Po tome ćemo se razlikovati, ja i tvoj narod, od svih drugih naroda na zemlji.“

¹⁷ Gospod reče Mojsiju: „Učiniću sve što si tražio, zato što si našao naklonost preda mnom i zato što te poznajem po imenu.“

¹⁸ Mojsije zamoli: „Pokaži mi svoju slavu.“

¹⁹ „Učiniću da moja dobrota prođe pored tebe – reče Gospod – i izgovoriću pred tobom svoje ime Gospod. Smilovaću se kome hoću da se smilujem, i iskazaću milosrđe kome hoću da iskažem milosrđe.“

²⁰ Moje lice ne možeš videti – reče – jer nijedan čovek me ne može videti i ostati u životu.“

²¹ Gospod reče: „Evo, ovde kod mene je jedno mesto; stani na ovu stenu.“

²² Kad moja slava bude prolazila, staviću te u procep stene i zakloniti te svojom rukom dok ne prođem.

²³ Onda ću skloniti svoju ruku, pa ćeš me videti s leđa. No, moje lice se ne može videti.“

34

Nove ploče Zakona

¹ Gospod reče Mojsiju: „Iskleši sebi dve kamene ploče kao što su bile one prve, a ja ću na njima ispisati iste reči koje su bile napisane na prvim pločama koje si razbio.

² Budi gotov do jutra, a ujutro se uspni na goru Sinaj i stani tamo, na vrhu gore, pred mene.

³ Neka se niko ne penje s tobom; niko ne sme da se pojavi na celoj gori. Ni ovce ni goveda neka ne pasu pred gorom.“

⁴ Mojsije je isklesao dve kamene ploče kao što su bile pređašnje, pa se ujutro popeo na goru Sinaj noseći u rukama dve kamene ploče, kako mu je Gospod zapovedio.

⁵ Tada je Gospod sišao u oblaku, stao kod Mojsija i izgovorio svoje ime: „Gospod!“

⁶ Gospod je prošao pokraj njega i izgovorio svoje ime: „Gospod! Gospod! Bog milostivi i milosrdni, spor na srdžbu, bogat milošću i vernošću,

⁷ iskazuje milost hiljadama, oprašta krivicu, prestup i greh, ali *krivca* ne ostavlja nekažnjena, nego kažnjava greh otaca na njihovoj deci i unucima sve do trećeg i četvrtog *kolena*.“

⁸ Mojsije odmah pade na zemlju i pokloni se Gospodu.

⁹ Mojsije reče: „Ako sam stekao naklonost pred tobom, molim te, Gospode, da pođeš sa nama. Iako je ovaj narod tvrdovrat, oprosti nam krivicu i grehe, pa nas prihvati kao svoju baštinu.“

¹⁰ Gospod na to reče: „Evo, sklapam savez: učiniću takva čuda pred tvojim narodom kakva nikada nisu bila učinjena ni u kojoj zemlji, ni u kojem narodu. Tada će svaki narod usred koga boraviš videti šta Gospod čini, jer ono što ću učiniti za tebe, biće zadivljujuće.

¹¹ Drži sve što ti zapovedam danas. Evo, ja ću proterati pred tobom Amorejce, Hanance, Hetite, Ferežane, Evejce i Jevusejce.

¹² Čuvaj se da ne sklopiš savez sa stanovništvom zemlje u koju ulaziš, da ne postanu zamka u tvojoj sredini.

¹³ Nego, porušite njihove žrtvenike, oborite njihove stubove i posecite Aštartine stubove.

¹⁴ Ne služite ni jednom drugom bogu! Gospod je na glasu po svojoj ljubomori, jer je on ljubomorni Bog.

¹⁵ Ne sklapaj savez sa stanovnicima one zemlje! Jer, kada budu bludničili sa svojim bogovima i prinosili im žrtve, pozivaće i tebe, te ćeš jesti od njihovih žrtava,

¹⁶ i uzimati svojim sinovima njihove ćerke. Onda će one, kada budu bludničile sa svojim bogovima, navesti i tvoje sinove na blud sa svojim bogovima.

¹⁷ Ne izlivaj sebi livene idole.

¹⁸ Održavaj praznik Beskvasnih hlebova. Sedam dana jedi beskvasne hlebove, kako sam ti zapovedio – u određeno vreme u mesecu avivu, jer si u tom mesecu izašao iz Egipta.

¹⁹ Svaki prvenac majčine utrobe meni pripada, kao i svaka prvina od tvoje sitne i krupne stoke.

²⁰ Prvinu magarca otkupi jagnjetom, a ako ga ne otkupiš, zavrni mu vrat. Otkupi svakog prvenca od svojih sinova.

Ne pojavljujte se preda mnom praznih ruku!

²¹ Šest dana radi, a sedmoga otpočini; moraš otpočinuti čak i za vreme oranja ili žetve.

²² Slavi praznik Sedmica – prvih snopova pšenične žetve i praznik Berbe pri kraju godine.

²³ Triput godišnje neka se svi tvoji muški pojave pred Gospodom, Bogom Izrailjevim.

²⁴ Ja ću, naime, izgnati narode pred tobom i proširiti tvoje granice, tako da niko neće žudeti za tvojom zemljom kad triput godišnje budeš išao da se pojaviš pred Gospodom, Bogom svojim.

²⁵ Ne prinosi mi krv žrtve sa kvascem, niti ostavlaj žrtvu prinesenu za praznik Pashe do jutra.

²⁶ Najbolje prvine svoje zemlje donesi u dom Gospoda, svoga Boga.

Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.“

²⁷ Gospod reče Mojsiju: „Napiši ove reči koje sam ti rekao, jer sam na osnovu ovih reči sklopio savez sa tobom i sa Izrailjem.“

²⁸ Mojsije je proveo sa Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći tokom kojih nije jeo hleba niti pio vode. Tada je na pločama napisao reči saveza – deset zapovesti.

Mojsijevo lice sjaji

²⁹ Mojsije je sišao sa gore Sinaj. Dok je silazio sa gore noseći u rukama dve ploče Svedočanstva,

nije znao da mu se lice sjaji zbog razgovora sa Gospodom.

³⁰ Kada su Aron i Izrailjci videli da mu se lice sjaji, plašili su se da mu priđu.

³¹ Mojsije ih je pozvao, pa su se vratili k njemu Aron i svi knezovi zajednice. Tada je Mojsije razgovarao sa njima.

³² Zatim su mu prišli i svi Izrailjci, a on im je preneo sve reči koje mu je Gospod rekao na gori Sinaj.

³³ Kad je Mojsije završio razgovor sa njima, pokrio je sebi lice velom.

³⁴ Kad god je Mojsije ulazio pred Gospoda da razgovara sa njim, skidao bi veo sve dok ne izađe. Kad bi izašao i preneo Izrailjcima što mu je Gospod zapovedio,

³⁵ oni bi videli da se Mojsijevo lice sjaji. Tada bi Mojsije vraćao veo na svoje lice, sve dok ne uđe da razgovara sa Gospodom.

35

Propisi za subotu

¹ Mojsije je okupio svu zajednicu Izrailjaca i rekao im: „Ovo je Gospod zapovedio da se čini:

² Šest dana obavljaj sve svoje poslove, a sedmi dan neka vam bude sveta subota potpunog odmora Gospodu. Ko god bude radio na taj dan, neka se usmrti.

³ Ne palite vatru po vašim mestima na subotnji dan.“

Prilozi za Prebivalište

⁴ Mojsije reče celoj zajednici Izrailjaca: „Ovo je Gospod zapovedio:

⁵ izdvojte prilog za Gospoda. Svako u koga je široko srce neka da prilog za Gospoda: zlato, srebro i bronzu;

⁶ ljubičastu, skerletnu i tamno crvenu tkaninu, fini lan i kostret;

⁷ ovnujske kože obojene u crveno, fine kože i bagremovo drvo;

⁸ ulje za svetlo, začine za ulje pomazanja i miomirisni kad;

⁹ oniks i drugo drago kamenje za ukivanje u oplećak i naprsnik.

¹⁰ Ko god je vešt među vama neka dođe da napravi što je Gospod zapovedio:

¹¹ Prebivalište – njegov Šator i pokrivač, kopče, daske, obruče, stubove i podnožja;

¹² Kovčeg sa njegovim drškama, poklopac i pregradnu zavesu;

¹³ sto sa njegovim drškama i svim njegovim priborom; prinesene hlebove;

¹⁴ svećnjak za svetlo i sav njegov pribor, lampe i ulje za osvetljenje;

¹⁵ kadioni žrtvenik sa svojim drškama, ulje pomazanja i začine za kađenje; zastor za ulaz u Prebivalište;

¹⁶ žrtvenik za žrtve svespalnice sa bronzanom oplatom, drškama i svim njegovim priborom; umivaonik sa svojim postoljem;

¹⁷ zavese za dvorište sa stubovima i podnožjima, i zastor za dvorišni ulaz;

¹⁸ kočiće za Prebivalište i kočiće za dvorište sa njihovom užadi;

¹⁹ izvezene odežde za službu u Svetinji – posvećene odežde za sveštenika Arona i odežde za svešteničku službu njegovih sinova.“

²⁰ Nakon toga je cela zajednica otišla od Mojsija.

²¹ Onda su došli svi koje je srce vuklo, svako darežljivog duha, pa su doneli prilog Gospodu za radove na Šatoru od sastanka, za njegovu službu i za posvećene odežde.

²² Došli su i muškarci i žene, svi darežljivog srca, i doneli broševe, naušnice, prstenje, narukvice, lančiće i razne predmete od zlata; svako od njih je doneo zlato kao posvetni dar za Gospoda.

²³ I svako kod koga se našla ljubičasta, skerletna i tamno crvena tkanina, fini lan, kozja koža, ušavljene ovnujske kože, kože obojene u crveno ili fina koža, to je doneo.

²⁴ Isto tako i svi koji su hteli da prinesu srebro ili bronzu donosili su to kao prinos Gospodu. Svi koji su imali bagremova drva donosili su ga za izradu svakovrsnih predmeta.

²⁵ Sve žene vične predenju su donele što su isprele svojim rukama: ljubičastu, skerletnu i tamno crvenu tkaninu i fini lan.

²⁶ Sve žene koje je srce poticalo, prele su kostret.

²⁷ Knezovi su donosili oniks i drugo drago kamenje za umetanje u oplećak i naprsnik;

²⁸ začine i ulje za svetlo, za pomazanje i za miomirisni kad.

²⁹ Svi Izrailjci – svi ljudi i žene koje je srce poticalo da prilože što god za posao koji je Gospod preko Mojsija zapovedio da se uradi – donosili su dobrovoljni prilog Gospodu.

Graditelji Šatora

³⁰ Mojsije reče Izrailjcima: „Vidite! Gospod je po imenu pozvao Veseleila, sina Urijinog, sina Orovog, iz plemena Judinog.

³¹ On ga je ispunio Duhom Božijim, i dao mu mudrost, pronicljivost i znanje za svaku vrstu veštine,

³² da vešto smišlja nacрте za izradu predmeta od zlata, srebra i bronzе;

³³ da reže i umeće kamenje; da rezbari drvo, i da radi svakovrsni umetnički posao.

³⁴ Njemu i Elijavu, sinu Ahisamakovom, iz plemena Danovog, dao je sposobnost da poučavaju druge.

³⁵ Obdario ih je umećem za izvođenje svakojakih radova: za rezbarenje, pravljenje nacрта, vezenje ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine i finog lana, kao i za pletenje. Oni su vični svim poslovima i pravljenju nacрта.

36

¹ Neka tako Veseleilo, Elijav i svi koje je Gospod obdario sposobnošću, umećem i razumom da znaju kako da urade sav posao na Svetinji, izvrše sve što je Gospod zapovedio.“

² Mojsije pozva Veseleila, Elijava i sve sposobne ljude koje je Gospod obdario umećem; sve koje je poticalo srce da se late posla i urade ga.

³ Oni su tada primili sav dobrovoljni prilog od Mojsija koji su Izrailjci doneli za izvođenje radova oko Svetinje. No, kako su mu oni jutro za jutrom još uvek donosili priloge,

⁴ dođoše svi majstori koji su obavljali radove na Svetinji – svaki sa posla na kome je radio –

⁵ i rekoše Mojsiju: „Narod donosi i više nego što je potrebno da se obavi posao koji je Gospod zapovedio da se uradi.“

⁶ Tada je Mojsije izdao naredbu koja je bila objavljena u taboru: „Neka više nijedan čovek ni žena ne pravi više ništa kao prilog za Svetinju.“ Tako je narod prestao da donosi.

⁷ Bilo je svega dovoljno da se uradi posao, čak je i preostalo.

⁸ Tada su svi sposobni ljudi, koji su bili među onima što su obavljali posao, sagradili Prebivalište od deset zavesa. Bile su načinjene od finog lana, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, na kojima su bili veštinom umetnika izvezeni heruvimi.

⁹ Sve zavesesu bile iste mere: dvadeset osam lakata* u dužinu i četiri lakta u širinu.

¹⁰ *Veseleilo* je spojio pet zavesa jednu s drugom, a tako je i drugih pet zavesa spojio jednu s drugom.

¹¹ Zatim je napravio petlje od ljubičaste tkanine pri rubu poslednje zavesespojenoga dela, a tako je napravio pri rubu poslednje zaveses u drugoj polovini spojenog dela.

¹² Napravio je pedeset petlji na prvoj zavesi i pedeset petlji pri rubu poslednje zavesespojenog dela. Petlje su stajale jedna naspram druge.

¹³ Onda je napravio pedeset kopči od zlata, pa je njima spojio zaveses jednu s drugom. Tako je Prebivalište bilo jedna celina.

* **36:9** 1 lakat oko 50 cm.

¹⁴ Napravio je i zavese od kozje dlake za Šator povrh Prebivališta. Napravio je jedanaest zavesa.

¹⁵ Dužina svake zavese je bila trideset lakata, a širina svake zavese četiri lakta[†]. Svih jedanaest zavesa su bile iste mere.

¹⁶ Prvih pet zavesa je spojio posebno, a ostalih šest zavesa posebno.

¹⁷ Napravio je pedeset petlji na rubu krajnje zavese jednog spojenog dela, i pedeset petlji na rubu drugog spojenog dela.

¹⁸ Zatim je napravio pedeset bronzanih kopči da drže Šator, tako da bude jedna celina.

¹⁹ Napravio je i pokrivač za Šator od ovnujskih koža obojenih u crveno, a povrh njega pokrivač od finih koža.

²⁰ Onda je napravio daske od bagremovog drveta za Prebivalište, da stoje uspravno u njemu.

²¹ Svaka daska je bila deset lakata dugačka i jedan i po lakat široka[‡].

²² Svaka daska je imala po dva klina da drži daske jednu uz drugu. To je napravio za sve daske u Prebivalištu.

²³ Za južnu stranu Prebivališta napravio je dvadeset dasaka,

²⁴ i četrdeset srebrnih podnožja ispod dvadeset dasaka – dva podnožja ispod jedne daske, za njena dva klina, i dva podnožja ispod druge daske, za njena dva klina.

²⁵ Tako je i na severnoj strani Prebivališta napravio dvadeset dasaka

[†] **36:15** Oko 15 m duge i 2 m široke. [‡] **36:21** Oko 5 m duga i 75 cm široka.

²⁶ sa četrdeset srebrnih podnožja – dva podnožja ispod jedne daske, i po dva podnožja ispod svake naredne daske.

²⁷ Za zapadnu stranu Prebivališta napravio je šest dasaka

²⁸ i dve daske za uglove Prebivališta na zadnjoj strani.

²⁹ Bile su udvojene od dna, pa sve do vrha, gde su bile spojene jednim obručem. Tako je napravio po dve daske za oba ugla.

³⁰ Bilo je, dakle, osam dasaka i šesnaest srebrnih podnožja; po dva podnožja za svaku dasku.

³¹ Zatim je napravio prečage od bagremovog drveta: pet prečaga za daske na jednoj strani Prebivališta,

³² pet prečaga za daske na drugoj strani Prebivališta, i pet prečaga za zadnju stranu Prebivališta, prema zapadu.

³³ Napravio je središnju prečagu, da se proteže sredinom dasaka, s jednog kraja na drugi.

³⁴ Daske je obložio zlatom, a njihove obruče koje drže prečage je napravio od zlata. Prečage je obložio zlatom.

³⁵ Napravio je i zavesu od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i finog lana, a na njoj izvezo heruvime umetničkom veštinom.

³⁶ Za nju je napravio četiri stuba od bagremovog drveta i obložio ih zlatom. Njihove kuke su bile od zlata, i za njih je izlio četiri podnožja od srebra.

³⁷ Za ulaz u Šator napravio je zastor od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i finog lana, vezom izvezenog,

³⁸ i pet stubića sa njegovim kukama. Vrhove stubova i njihove obruče je obložio zlatom, dok su njihovih pet podnožja bila od bronzе.

37

Kovčeg saveza

¹ Veseleilo je napravio Kovčeg od bagremovog drveta; dva i po lakta dug, lakat i po širok i lakat i po visok*.

² Obložio ga je čistim zlatom iznutra i spolja, i napravio mu zlatan venac unaokolo.

³ Zatim je izlio za njega četiri koluta od zlata za sve njegove četiri strane; dva koluta na jednoj strani i dva koluta na drugoj strani.

⁴ Napravio je i drške od bagremovog drveta i obložio ih zlatom.

⁵ Drške je provukao kroz kolutove s obe strane Kovčega za nošenje Kovčega.

⁶ Onda je napravio poklopac za Kovčeg od čistog zlata; dva i po lakta dužine i lakat i po širine.

⁷ Napravio je dva heruvima od kovanog zlata, i prikovao ih na oba kraja poklopca;

⁸ jednog heruvima na jedan kraj, a drugog heruvima na drugi kraj poklopca. Heruvime je napravio tako da sa poklopcem čine jednu celinu.

⁹ Heruvimi su imali podignuta krila prema gore, tako da zaklanjaju poklopac. Bili su licem okrenuti jedan prema drugome, tako da su im lica bila okrenuta prema poklopcu.

Stolovi za posvećene hlebove

* **37:1** Oko 1,25 m dug i 75 cm širok i visok. Toliike su dimenzije i poklopca, navedene u šestom stihu.

¹⁰ Zatim je napravio sto od bagremovog drveta; dva lakta dug, jedan lakat širok i jedan i po lakat visok[†].

¹¹ Obložio ga je čistim zlatom, i obrubio ga zlatnim pojasom.

¹² Napravio mu je i dlan[‡] široki okvir oko njega, i obrubio ga zlatnim pojasom.

¹³ Za sto je izlio četiri zlatna koluta i postavio ih na njegova četiri nožna ugla.

¹⁴ Kolutovi su bili pod okvirom da drže drške za nošenje stola.

¹⁵ Drške za nošenje stola je napravio od bagremovog drveta i obložio ih zlatom.

¹⁶ Onda je od čistog zlata napravio pribor za sto: tanjire, čaše, zdele, vrčeve i pehare za izlivanje prinosa.

Svećnjak

¹⁷ Svećnjak je napravio od čistog zlata. Njegovo postolje, stalak, čašice, pupoljci i latice bili su iskovan iz jednog komada.

¹⁸ Granao se u šest krakova: tri kraka s jedne strane stalka i tri kraka s druge strane stalka.

¹⁹ Na jednom kraku bile su tri čašice u obliku bademovog cveta, svaka s pupoljcima i laticama. Na drugom kraku su također bile tri čašice u obliku bademovog cveta, svaka s pupoljcima i laticama. Tako je bilo sa svih šest krakova koji izbijaju iz svećnjaka.

²⁰ Na svećnjaku je bilo četiri čašice u obliku bademovog cveta, svaka s pupoljcima i laticama.

[†] **37:10** Oko 1 m dug, oko 50 cm širok i 75 cm visok. [‡] **37:12** Oko 7,5 cm.

²¹ Jedan pupoljak je bio ispod prva dva kraka, drugi pupoljak ispod druga dva kraka, i treći pupoljak ispod poslednja dva kraka. Tako je bilo na svih šest krakova koji izbijaju iz svećnjaka.

²² Pupoljci i krakovi činili su jednu celinu sa svećnjakom; sve je bilo iskovanano od jednog komada čistog zlata.

²³ Napravio je, zatim, sedam svetiljki sa mašicama i pepeljarama od čistog zlata.

²⁴ Svećnjak sa svim njegovim priborom je napravio od jednog talanta[§] čistog zlata.

Kadioni žrtvenik

²⁵ Zatim je napravio kadioni žrtvenik od bagremovog drveta, jedan lakat dug, jedan lakat širok – četvorouglastog oblika – i dva lakta visok*. Rogovi su mu bili napravljeni iz jednog dela s njim.

²⁶ Obložio ga je čistim zlatom: njegovu gornju stranu, njegove strane unaokolo i njegove rogove, i obrubio ga zlatnim okvirom.

²⁷ Na njemu je napravio po dva zlatna koluta ispod okvira na obe bočne strane, za drške kad se na njima nosi.

²⁸ Drške je napravio od bagremovog drveta i obložio ih zlatom.

²⁹ Onda je napravio sveto ulje za pomazanje i čisti miomirisni kad načinjen apotekarskom veštinom.

38

Žrtvenik za žrtve svespalnice

§ 37:24 Oko 34 kg. * 37:25 Oko 50 cm dug i širok, i oko 1 m visok.

¹ Zatim je napravio žrtvenik za žrtve svespalnice od bagremovog drveta, pet lakata dug, pet lakata širok – četvrtastog oblika – i tri lakta visok*.

² Na njegova četiri ugla napravio mu je rogove, tako da su rogovi bili iz jednog komada sa žrtvenikom, i obložio ga bronzom.

³ Napravio je i pribor za žrtvenik: lonce za uklanjanje pepela, lopatice, kotliće i mašice. Sve posude je načinio od bronzе.

⁴ Za žrtvenik je napravio rešetku od bronzе, u obliku mreže. Na mreži je načinio četiri bronzana obruča za njena četiri ugla.

⁵ Izlio je četiri koluta za četiri kraja bronzane rešetke za oslonac drškama.

⁶ Onda je napravio drške za žrtvenik od bagremovog drveta i obložio ih bronzom.

⁷ Drške je provukao kroz kolutove s obe strane žrtvenika, radi nošenja. Napravio ga je od dasaka, i bio je šupalj.

Umivaonik

⁸ Zatim je napravio bronzani umivaonik sa bronzanim postoljem od ogledala žena koje su služile kod ulaza u Šator od sastanka.

Dvorište Prebivališta

⁹ Zatim je napravio dvorište za Prebivalište. Zavesе za dvorište na južnoj strani bile su od finog lana, dužine stotinu lakata†.

¹⁰ Bile su okačene o dvadeset stubova sa dvadeset bronzanih podnožja. Kuke i šipke za stubove bili su od srebra.

* **38:1** Oko 2,5 m dug i širok, i oko 1,5 m visok. † **38:9** Oko 50 m.

¹¹ Dužina zavese na severnoj strani je takođe bila stotinu lakata[‡] sa svojih dvadeset stubova i sa dvadeset bronzanih podnožja. Kuke i šipke za stubove su bile od srebra.

¹² Na zapadnoj strani, bilo je pedeset lakata[§] zavese sa deset stubova i deset podnožja. Kuke i šipke za stubove su bile od srebra.

¹³ Na prednjoj, istočnoj strani, bile su zavese od pedeset lakata.*

¹⁴ Zavese s jedne strane ulaza bile su petnaest lakata[†] duge, sa svoja tri stuba i njihova tri podnožja.

¹⁵ Zavese za drugu stranu ulaza bile su takođe petnaest lakata[‡] duge, sa svoja tri stuba i njihova tri podnožja.

¹⁶ Sve zavese unaokolo su bile od finog lana.

¹⁷ Podnožja za stubove su bila od bronzе, a kuke na stubovima i njihove šipke od srebra. I vrhovi stubova su bili obloženi srebrom dok su svi dvorišni stubovi imali srebrne vrhove.

¹⁸ Zastor na dvorišnim vratima bio je vezom izvezen od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine i finog lana. Bio je dvadeset lakata dug i pet lakata visok[§], kao i dvorišne zavese.

¹⁹ Njihovih stubova bilo je četiri. Njihova podnožja su bila od bronzе, a njegove kuke od srebra. Vrhovi stubova su bili obloženi srebrom, a njihove šipke su bile od srebra.

²⁰ Svi kočici za Prebivalište i oko dvorišta su bili od bronzе.

[‡] **38:11** Oko 50 m. [§] **38:12** Oko 25 m. * **38:13** Oko 25 m.

[†] **38:14** Oko 7,5 m. [‡] **38:15** Oko 7,5 m. [§] **38:18** Oko 10 m dug i 2,5 m visok.

Spisak utrošenih stvari

²¹ Ovo je popis stvari koje su utrošene za Prebivalište – Prebivalište svedočanstva, koji je na Mojsijevu zapovest izvršen trudom Levita pod nadzorom Itamara, sina sveštenika Arona.

²² Veseleilo, sin Urijin, sin Orov, iz plemena Judinog, napravio je sve što je Gospod zapovedio Mojsiju.

²³ S njim je bio Elijav, sin Ahisamakov, iz plemena Danovog, rezbar, tkač i vezilac za ljubičastu, skerletnu i tamno crvenu tkaninu i fini lan.

²⁴ Sveg zlata koje je upotrebljeno za radove na izgradnji Svetinje – priloženog zlata – dvadeset devet talanata sedam stotina trideset šekela*, prema hramskom šekelu.†

²⁵ A srebra koje je prikupljeno tokom popisivanja zajednice bilo je stotinu talanata i hiljadu i sedam stotina sedamdeset pet šekela,‡ prema hramskom šekelu –

²⁶ jedna beka po glavi, to jest, pola šekela prema hramskoj meri, od svakoga koji je bio popisán, od dvadeset godina pa naviše; ukupno šest stotina tri hiljade pet stotina pedeset.

²⁷ Stotinu talanata srebra je bilo utrošeno za izlivanje podnožja za Svetinju i podnožja za zavese; sto podnožja od stotinu talanata srebra – jedan talant§ za svako podnožje.

²⁸ Od hiljadu sedam stotina sedamdeset pet šekela je napravio kuke za stubove, obložio im vrhove i napravio šipke za njih.

* **38:24** Više od 1 t. † **38:24** Oko 998 kg. ‡ **38:25** Oko 3,4 t.
§ **38:27** Oko 34 kg.

29 Priložene bronzne bilo je sedamdeset talanata i dve hiljade četiri stotine šekela*.

30 Napravio je i podnožja za ulaz u Šator od saskanka, bronzani žrtvenik s njegovom bronzanom rešetkom i sav pribor za žrtvenik;

31 zatim, podnožja oko dvorišta, podnožja za dvorišnu kapiju, sve kočice za Prebivalište, i sve kočice oko dvorišta.

39

Svešteničke odežde

1 Od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, napravili su svetu odoru za službu u Svetinji; napravili su posvećene odore za Arona, kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

Oplećak

2 Oplećak su napravili od zlata, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine i finog lana.

3 Iskovali su pločice od zlata, pa su ih izrezali u niti da se vešto upletu u ljubičastu, skerletnu i tamno crvenu tkaninu i od finog lana – vešto izvezenog.

4 Za oplećak su napravili naramenice koje su bile sastavljene s njim na oba njegova kraja.

5 Pojas kojim se opasivao oplećak je takođe bio napravljen od zlata, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine i finog lana, tako da je s njim činio jednu celinu, kao što je Gospod zapovedio Mojsiju.

6 Zatim su oniks optočili okvirom od zlata. Na njemu su, kao na pečatnom prstenu, bila izrezana imena Izrailjevih sinova.

* 38:29 Oko 2,4 t.

⁷ Umetnuli su ih u naramenice oplećka da budu podsetnik sinovima Izrailjevim, kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

Naprsnik

⁸ Potom su napravili naprsnik umetničkom veštinom, kao i oplećak: od zlata, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine i finog lana.

⁹ Bio je u obliku četvorougla, udvojen; bio je pedalj* dužine, pedalj širine, i podvostručen.

¹⁰ Umetnuo je u njega četiri reda dragog kamenja. U prvom redu su bili: rubin, topaz i smaragd;

¹¹ u drugom redu: malahit, safir i dijamant;

¹² u trećem redu: hijacint, ahat i ametist;

¹³ a u četvrtom redu: hrisolit, oniks i jaspis. Bili su optočeni zlatnim okvirom.

¹⁴ Bilo je dvanaest dragih kamenova sa imenima sinova Izrailjevih; na svakom je bilo urezano, kao na pečatu na prstenju, po jedno ime za svako od dvanaest plemena.

¹⁵ Za naprsnik su napravili lančiće od čistog zlata u obliku upletene uzice.

¹⁶ Zatim su napravili dva zlatna kolutića i pričvrstili ih na dva gornja ugla naprsnika.

¹⁷ Zlatne lančiće su privezali za dva kolutića na uglovima naprsnika.

¹⁸ Oba kraja lančića su privezali za dva okvira i pričvrstili ih za dve naramenice s prednje strane oplećka.

* 39:9 Oko 23 cm.

¹⁹ Onda su napravili dva kolutića od zlata i pričvrstili ih za dva donja ugla naprsnika, pri rubu unutrašnje strane do oplećka.

²⁰ Zatim su napravili dva kolutića od zlata i pričvrstili ih za donji kraj naramenice oplećka, na njegovoj prednjoj strani, kod šava iznad pojasa oplećka.

²¹ Kolutiće naprsnika su privezali za kolutiće oplećka uzicom od purpura, da bi naprsnik stajao iznad pojasa, te da ne bi spadao s oplećka, baš kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

Plasť

²² Potom su napravili plasť za oplećak, sav istkan od ljubičaste tkanine.

²³ U njegovoj sredini je bio prerez za glavu, kao prerez na oklopu. Rub oko proreza bio je opšiven vezenim okovratnikom, da se plasť ne bi cepao.

²⁴ Svuda oko donjeg ruba plašta napravili su narove od ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, i finog lana.

²⁵ Napravili su zvončice od čistog zlata i stavili ih između narova, svuda oko ruba plašta za službu, baš kako je Gospod zapovedio Mojsiju:

²⁶ zvonce pa nar, zvonce pa nar, i tako svuda okolo uz rub plašta, kao što je Gospod zapovedio Mojsiju.

²⁷ Aronu i njegovim sinovima su istkali košulje od finog lana,

²⁸ lanene turbane, lanene kape i gaće od finog lana.

²⁹ Pojasevi su bili vezom izvezeni od finog lana, ljubičaste, skerletne i tamno crvene tkanine, baš kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

Posvetna pločica

³⁰ Zatim su napravili pločicu, posvetni natpis, od čistog zlata i na njemu urezali kao na pečatu: „POSVEĆEN GOSPODU“.

³¹ Privezali su je ljubičastom vrpcom i postavili je na vrh turbana, baš kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

Dovršenje radova

³² Tako su bili završeni svi radovi na Prebivalištu, Šatoru od sastanka. Izrailjci su uradili sve što je Gospod rekao Mojsiju da urade.

³³ Onda su doneli Mojsiju Prebivalište, Šator od sastanka i sav njegov pribor: njegove kopče, njegove daske, njegove obruče, njegove stubove i podnožja;

³⁴ pokrivač od ovnujskih koža obojenih u crveno, pokrivač od finih koža i pregradnu zavesu;

³⁵ Kovčeg svedočanstva sa svojim drškama i poklopac;

³⁶ sto sa svim njegovim priborom; prinesene hlebove;

³⁷ svećnjak od čistog zlata sa njegovim svećama – poređanim lampama – sa svim njegovim priborom, i ulje za osvetljenje;

³⁸ žrtvenik od zlata, ulje pomazanja i začine za kađenje i zastor za ulaz u Šator;

³⁹ bronzani žrtvenik sa bronzanom oplatom, drškama i svim njegovim priborom; umivaonik sa svojim postoljem;

⁴⁰ zavese za dvorište, sa stubovima i podnožjima, i zastor za dvorišni ulaz, njegovu užad i kočice i sav pribor za službu u Prebivalištu, za Šator od sastanka;

⁴¹ izvezene odežde za službu u Svetinji – posvećene odežde za sveštenika Arona i odežde za sveštenučku službu njegovih sinova.

⁴² Izrailjci su uradili sav posao onako kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

⁴³ Mojsije je, zatim, pregledao sve radove, pa kad je video da su uradili kako je Gospod zapovedio, blagoslovio ih je.

40

Postavljanje Šatora od sastanka

¹ Tada je Gospod rekao Mojsiju:

² „Prvog dana prvog meseca podigni Prebivalište, Šator od sastanka.

³ Postavi tamo Kovčeg svedočanstva i zakloni ga zavesom.

⁴ Onda donesi sto i postavi na njega ono što treba postaviti; donesi i svećnjak i u njega stavi sveće.

⁵ Postavi zlatni kadioni žrtvenik ispred Kovčega svedočanstva i postavi zastor na ulaz u Prebivalište.

⁶ Ispred ulaza u Prebivalište, Šator od sastanka, postavi žrtvenik za žrtve svespalnice.

⁷ Umivaonik stavi između Šatora od sastanka i žrtvenika i naliž u njega vodu.

⁸ Dvorište postavi okolo, a na dvorišnu kapiju postavi zastor.

⁹ Potom uzmi ulje za pomazanje i pomaži Prebivalište i sve što je u njemu i posveti ga i sav njegov pribor, pa će biti svet.

¹⁰ Pomaži i žrtvenik za žrtve svespalnice i sav njegov pribor i posveti ga. Tako će žrtvenik postati presvet.

¹¹ Pomaži i umivaonik i njegovo postolje i posveti ga.

¹² Zatim dovedi Arona i njegove sinove na ulaz u Šator od sastanka, pa ih okupaj vodom.

¹³ Arona obuci u posvećenu odeždu, pa ga pomaži i posveti da mi služi kao sveštenik.

¹⁴ Zatim dovedi njegove sinove, pa ih obuci u košulje.

¹⁵ Pomaži ih, kao što su pomazao njihovog oca, da mi služe kao sveštenici. Njihovo pomazanje će ih uvesti u sveštenučku službu u sva pokolenja.“

¹⁶ Mojsije učini sve kako mu je Gospod zapovjedio.

¹⁷ Prebivalište je bilo podignuto prvog dana prvog meseca druge godine.

¹⁸ Mojsije je podigao Prebivalište. Postavio je podnožja, a na njih daske, zatim je postavio prečage i uspravio stubove.

¹⁹ Onda je rasprostro Šator nad Prebivalištem i na njega od gore stavio pokrivač Šatora, baš kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

²⁰ Potom je uzeo Svedočanstvo i stavio ga u Kovčeg, stavio drške na Kovčeg i odozgo poklopio Kovčeg.

²¹ Kovčeg je doneo u Prebivalište, pa je obe-
sio pregradnu zavesu da zakriva Kovčeg sve-
dočanstva, kao što je Gospod zapovedio Mojsiju.

²² Sto je postavio u Šator od sastanka na severnoj
strani Prebivališta, izvan zavesu.

²³ Na njega je poređao hlebove pred Gospodom,
kako je Gospod zapovedio Mojsiju.

²⁴ Svećnjak je postavio u Šator od sastanka na-
suprot stolu, na južnoj strani Prebivališta.

²⁵ Potom je upalio sveće pred Gospodom, kako je
Gospod zapovedio Mojsiju.

²⁶ Ispred zavesu u Šatoru od sastanka postavio je
zlatni žrtvenik.

²⁷ Na njemu je upalio miomirisni kad, kako je
Gospod zapovedio Mojsiju.

²⁸ Na ulaz u Prebivalište je postavio zastor.

²⁹ Žrtvenik za žrtve svespalnice je postavio kod
ulaza Prebivališta Šatora od sastanka i na njemu
prineo žrtvu svespalnicu i žrtvu od žita, kako je
Gospod zapovedio Mojsiju.

³⁰ Umivaonik je postavio između Šatora od sas-
tanka i žrtvenika, i u njega nalio vode za pranje.

³¹ Iz njega su Mojsije, Aron i njegovi sinovi prali
ruke i noge.

³² Prali su se kad su ulazili u Šator od sastanka i
kad su pristupali žrtveniku, kako je Gospod zapove-
dio Mojsiju.

³³ Mojsije je zatim podigao dvorište oko Pre-
bivališta i žrtvenika i postavio zastor na dvorišnu
kapiju. Tako je Mojsije završio posao.

Slava Gospodnja ispunjava Prebivalište

³⁴ Tada je oblak prekrrio Šator od sastanka i slava Gospodnja je ispunila Prebivalište.

³⁵ Mojsije nije mogao da uđe u Šator od sastanka, jer je na njemu počivao oblak, a slava Gospodnja ispunjavala Prebivalište.

³⁶ Tokom celog njihovog putovanja, kad god bi se oblak podizao sa Prebivališta, Izrailjci bi kretali na put.

³⁷ Ali, ako se oblak ne bi digao, ni oni ne bi kretali na put, sve do dana kada bi se podizao.

³⁸ Jer, u toku celog njihovog putovanja, oblak Gospodnji je bio nad Prebivalištem danju, dok je noću u oblaku bio oganj, pred očima celog doma Izrailjevog.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava
The Holy Bible in the Serbian language, Latin script:
Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava

copyright © 2005 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ovo Sveti pismo ili „Delo“ je dostupna pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA). Da biste videli ovu licencu, posetite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ili pošaljite pismo na adresu: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SAD.

“Biblica” je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc. Svaki put kada koristite žig Biblica®, morate da imate pisanu dozvolu od Biblica, Inc. Imate dozvolu da kopirate i distribuirate ovo delo, sve dok ga ne menjate i zadržavate naslov kakav jeste, koji uključuje zaštićeni znak „Biblica®“. Promena ili prevođenje ovog dela će stvoriti izvedeno delo, koje će zahtevati da uklonite zaštićeni znak Biblica®. Kada objavite ovo izvedeno delo, morate da navedete koje ste promene napravili tamo gde ljudi mogu da ih vide, na primer na internet stranici. Takođe, morate da pokažete odakle je originalno delo: „Originalno delo Biblica, Inc. je besplatno dostupno na www.biblica.com fi <https://open.bible>.“

Bez obzira da li koristite ovo delo bez promena ili napravite izvedeno delo, izjava o autorskim pravima mora da bude navedena na naslovnoj strani ili strani o autorskim pravima dela/proizvednog dela na sledeći način:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Takođe, morate da ponudite svoj izvedeni rad koristeći istu licencu (CC BY-SA) i pravila.

Ukoliko želite da obavestite Biblicu, Inc. u vezi sa vašim prevodom ovog dela, molimo vas da nas kontaktirate na <https://open.bible/contact-us>.

—————
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

b57e665f-db1e-586a-8f9f-488f99e19ac3